

PRIMORSKI DNEVNIK

Leto XXXIII. Št. 143 (9451)

TRST, četrtek, 23. junija 1977

Cena 200 lir

Priloga plačana v gotovini
Pla. postale 1 grupov.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Dobrodo« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužni Evropi

PO SREČANJU MED ZACCAGNINIEM IN CRAXIEM PREMOŠČENI ZADNI POMISLEKI

Jutri se prične »vrh« šestih strank Informativno srečanje s sindikalisti

Srečanje na vrhu se bo nadaljevalo večerjetno tudi v soboto ob prisotnosti samih političnih tajnikov - Socialisti ponavljajo zahtevo po oblikovanju nove vlade

RIM, 22. — V petek popoldne se torej začne »vrh« šestih strank parlamenta, ki so se zadnje mesece pogajale o izdelavi skupnega programa. Prvotne posrednosti socializma so preostali srečanjem med Craxijem in Zaccagninijem. Sam Craxi je nato sešel z vsebino »proceduralnega govora« tajnika PRI Blasinja, ki verjetno tudi druge voditelje.

Kaj se je pravzaprav zgodilo? Socialisti so protestirali, češ da bo »vrh« zbral preveč ljudi. »Nasprotno« sestanku, ki se ga udeležijo preveč ljudi, ker je v dvorani preveč dima, je ironično dejal Craxi. Tudi tako, da bi sestanke ne dovolil konstruktiven. Protesti so bili tudi, ker demokristjani do sedaj niso pripravili besedila »zaključnega« sporazuma, v katerem bi morala biti navedena stališča strank in nesoglasja.

Na srečanju z Zaccagninijem pa Craxi dosega, da bo »vrh« potekal v dveh fazah. V petek popoldne se bodo sestale »delegacije« vseh strank (približno 50 ljudi), v soboto zjutraj pa se bo sestale nadaljeval ob prisotnosti političnih tajnikov. Na ta način bo socializem omogočen, da bodo po branju »zaključnega sporazuma« sprožili pred ostalimi tajniki tudi vprašanje političnih pogojev, kar pomeni vprašanje nove vlade oziroma jamestva, ki jih PSI vztrajno zahteva.

Zadržanje PSI dokazuje, da socialisti niso povsem zadovoljni z dosedanjimi rezultati, čeprav jih je podcenjeval. Dokument, o katerem bo razpravljalo »vrh« v petek, je že pripravljen in ga je Galimati že prečel. Demokristjani so v dokumentu za to, da socialisti tudi grenak zalozaj, ki za predstavlja sklep, da se bo zaračunala »ekskluzivna velikan« v kraju Gioia Tauro pri Reggio Calabria, za kar se PSI še posebej zavzema tudi zaradi osebnega političnega poslanca Mancinija. Po seji ministrstva je poslanec Landolfi (P) izjavil, da se bo »vrh« v petek, vprašanje razpravljati tudi o »spetkem vrhu«, kajti evlada politične stranke morajo potrditi to pobudo.

O političnih posledicah pa piše Manca v listu »Avanti!«. Po njegovem socialisti ne smejo podcenjevati dejstva, da je bil s programskim sporazumom storjen korak naprej, kajti stranke imajo sedaj »trajne« osnovne za svojo javnost, ni pa še skupnega teksta. Kot je povedal članikarjem pri PSI Craxi, da vsaka stranka »rati« v steklenico svoje vloge. Skratka, nadaljevala se bo politika, da bo vsak tolačil po svoje uspeh »vrha«. Manca pa v »Avanti« ponavlja socialistično znanost, naj se oblikuje vsaj nova vladna večina, ne pa izvede potpisane večina, ki si jo je izmislila KD. »Vredno« predlaga, naj bi parlament glasil o »resoluciji« z zapisnikom petkovskega vrha.

Prav nova vlada, za katero bi zaslovala nova vladna večina, nala iz tega sporazuma, bi bila »prvo jamstvo«, ki ga zahteva PSI. Posebno še, ker so se napredne stranke morale odpovedati prvotni misli, da bi se vladno zadržanje demokristjanih sil. »Vsek« se odpovedal nekaterim svojim »naveam«, zaključuje Manca, »za« je sedaj na vrsti tudi KD. V »naprednem« primeru pa bomo razpravljali o krizi, čeprav je ne bomo sprožili socialisti.

Grožnja zaleže pač, kar lahko kaže v tem trenutku in tudi Manca se tega zaveda, saj takoj potem polemizira s komunisti, kajti očita, da so se »zadovoljili« malim.

V okviru priprave na petkov »vrh« se srečali predstavniki šestih strank parlamenta (Galloni, Giolitti, Signorile, Altissimo in drugi) in voditelji sindikalne federacije CGIL - CISL - UIL. Lama, Craxio in Benvenuto. Uti je poudaril član tajništva CGIL - CISL - UIL, da »srečanje« zgolj informativno znači, kajti predstavniki strank so samo orisali nekatere »spoznanja«, predvsem tiste, ki neposredno zanimajo sindikalno javnost.

Sestanke je trajal več ur, na koncu pa so se razšli brez skupne ocene, tudi zato, ker je bogu »sindikalni« voditelji posredovali strankam po srečanju delavski strok in posameznih delavskih skupin. Na koncu teh posvetovanj je tajništvo CGIL - CISL - UIL, se »srečanje« predstavnikov strank, tik pred srečanjem na vrhu, o oceni »srečanja« s sindikalisti je spre-

govoril (ob splošni zadržanosti drugih predstavnikov) socialist Signorile, ki je dejal, da so na sestanku prišla do izraza razna protislovja, kar dokazuje pravilnost zahtev, da se o nekaterih točkah, ki zadevajo gospodarstvo, šolstvo, zaposlovanje in javni red, nadaljuje in poglobi razprava.

Manjšje stranke se na »vrhu« pripravljajo z zaskrbljenostjo. Republikanci pravijo, da niso povsem zadovoljni z gospodarskimi točkami, medtem ko so socialdemokristi še zadnjič naslovili socializem oživ, naj bi manjšje laične stranke zavzele na »vrhu« skupno stališče in tako pogovarjali KD, obenem pa »spustili« komuniste bliže k vladi, ne da bi pri tem tvegali kakšne pu-stolovščine.

CANDIDA CURZI

Macario, Lama in Benvenuto na srečanju s predstavniki strank parlamenta loka

(Telefoto ANSA)

V ITALIJI SE STOPNJEJE STRATEGIJA NAPETOSTI

Skupina teroristov je v Pistoii streljala na sindikalista CISL

Giancarla Niccolai, ki je tudi občinski svetovalec KD, so ranili v noge - Delavci tovarne »Breda« so priredili v mestu solidarnostno manifestacijo - Odgovornost za napad si lasti skupina »Prima linea«

PISTOIA, 22. — Ni se še po- leglo omejitve javnega mnenja zaradi zločinov teroristov skupi- ne treh »rdečih brigad« prod ravnatelj rumske ekonomske fa- kultete, ko so se spet oglašili te- roristi, tokrat v Pistoii. Tarča naj- hovega napada je tokrat demo- kristjanski občinski svetovalec, sin- dikalni aktivist CISL v tovarni »Breda«.

Bilo je nekaj pred osmo uro, ko se je 45-letni Giancarlo Niccolai poslovil od žene in otrok, se- del na kolo in se odpeljal po ce- sti, ki vodi v tovarno »Breda«. Tedaj mu je prekrizala pot mi- ni minor, iz katere je izstopila trojica mladeničev. Očividci trdi- jo, da so bili zelo mladi, prav

golobradci. Eden je imel pri sebi sivo volčeno malho, v kateri je imel samokres. Niccolai ni mogel bežati. Streljali so ga v noge in pravi pralila oba kolka. Obležal je na tleh, medtem ko so se zlikovci odpeljali z avtomobilom do bli- žnjega trga, kjer jih je čakal naj- daš z drugim vozilom, s katerim so se odpeljali v neznanost. Policija je poenostavila, da je bila minit ukradena.

Niccolai so nemudoma odpelja- li v mestno bolnišnico, kjer so o- pravili kirurški poseg. Zdravniki trdijo, da bo dobro prestal sok, zdravitv pa se bo moral najmanj tri mesece.

Medtem se je vest raznesla po mestu. Ranjenemu sindikalistu so

prihiteli najprej voditelji KD, nato pa predstavniki demokratičnih sil. Medtem so v tovarni »Breda« poslali tisku, poudarjajo, da »Prima linea« niso »rdeče brigade«. Na skupščini so ostro obsodili teroristično provokacijo in odobrili pred- log o »solidarnostni manifestaciji«. Res se je tisoč in tristo delavcev »Breda« iz Pistoie odpravilo v sprejdu v mestno središče, kjer so javno izrazili svoj gnev in mržnjo do teroristov, ki se več- krat skeljujejo v svojih lazi - ide- oloških blebajah na »delavski raz- red«, dejansko pa prav delavce napadajo, kot dokazujejo tudi mi- lantski atentati na tovarno »SIT Si- mens«, kjer je več tisoč delavcev v dopolnili blaginjo prav po tri- diti teroristov.

»Spreved delavcev »Breda« je na- to krenil prejšnji sedaj mestnega od- bora KD, kjer so voditeljem stranke izrazili solidarnost delavcev v tem težkem trenutku.

Solidarnost in omejitve zaradi atentata na demokratičnega ob- občinskega svetovaleca so izrazili tu- di drugi predstavniki krajevnih in de- želnih oblasti, med prvimi pred- sednica toskanskega deželnega sve- ta Loretta Montemagni (KPI) in pred- sednik deželne vlade Lelio La- gorio (PSI).

V Pistoii je bil zvečer na progra- mu tudi pokrajinski festival tiska KPI, ki je bil izveden v duhu so- lidarnosti z ranjenim sindikalistom in graje za mlade provokatore in tiste, ki jih z nevidnimi nitkami vodijo ter usmerjajo.

V Milano se je poenostavila skupina »Prima linea«, ki si je prevzela odgovornost za atentat, katerega skuša utemeljiti z do- mnevni sporazumom med »refor- misti« in demokristjani v sindika- lizmi; da bi »na mafijski način« nad- zorovali »zaposlovanje delavcev v tovarni »Breda«.

»Prima linea« je razmeroma no- va teroristična skupina, ki je ve- rjetno nastala kot ločina »rdečih brigad«. Tudi sporočilo, ki so ga poslali tisku, poudarja, da »Prima linea« niso »rdeče brigade«. Čeprav z njimi diskutirajo in ve- ših tudi sodelujejo.

Negleda na formalno nepomemb- ne razlike pa gre, kot doslej, za skupino provokatorjev in plačanih teroristov, ki načrtno stopnjujejo strategijo ustrahovanja in napeto- sti vzporedno s procesom sporaz- mevanja med demokratičnimi sila- mi. Morda ni niti naključje, da se tokrat bil tarča oboroženega napa- da sindikalist, v Rimu pa poteka srečanje med sindikalno federaci- jo in šestimi strankami ustavnega loka. (st.s.)

Giancarlo Niccolai takoj po sprejemu v bolnišnico

(Telefoto Italia)

ZAKLJUČENI POGOVORI V PARIZU MED BREŽNJEVOM IN GISCARDOM D'ESTAINGOM

Popuščanje napetosti in krepitev gospodarskih odnosov

PARIZ, 22. — Predsednik Sovjet- ske zveze Leonid Brežnev in fran- coski predsednik Giscard d'Estaing sta danes opoldne zaključila tri- dnevnne pogovore. Brežnev je po- poldne odpotoval iz Pariza v Mo- skvo. Sporočajo, da se pogovori ni- so najbolj ugodno zaključili in da Brežnev in Giscard d'Estaing odločila današnje srečanje na »stiri- oči«. Vprašanja, ki sta jih namera- vala predsednika obravnavati med seboj, so obravnavali na zasedanjih med dvema državnima delegaci- jama.

Do »največjih« nesporazumov med sovjetskimi in francoskimi državni- ki je prišlo glede francoske vojaš- ke politike, zlasti pa se o Giscar- dovi »izjavi« o porotni vključitvi

je izjavil, da so bili pogovori iskre- ni in da so si drug drugemu pove- dali prijetne in neprijetne stvari. Vazno pa je, je dejal Brežnev, da nameravata Francija in Sovjetska zveza nadaljevati z bojem za mir in popuščanje napetosti. Zato je sovjetski predsednik označil pogo- vore za »koristne in potrebne«, med- tem ko je Giscard d'Estaing govo- ril o »uspešnih pogovorih«, ki so se zaključili s podpisom treh doku- mentov: »zaključila francosko - so- vjetske izjave«, »izjave o popuščanju napetosti« in »izjave proti širjenju jedrskega orožja«. Francoski pre- sednik je dodal, da so imeli na tri- dnevnih pogovorih priložnost, da so si pojasnili svoja stališča tudi o me- sebojnih odnosih. Tu gre predvsem

o meniti, da sta Sovjetska zveza in Francija ob tej priložnosti podpisa- li tri sporazume o medsebojnem gospodarskem sodelovanju, ki pre- videvajo potrojitve trgovinske izme- njave med državama: do konca leta 1979. Poleg tega sta francoska in sovjetska delegacija sklenili, da bo- sta državi vsakič deset let obnovili pogodbo o gospodarskem in indu- strijskem sodelovanju; in v tej zvezi proučili nove možnosti povečanja gospodarske izmenjave.

Po končanih pogovorih sta obe strani izjavili, da je izjava o popu- ščanju napetosti najvažnejši politič- ni dokument, ki sta ga državi podpisa- li danes v Parizu. Izjava se skli- čuje na zaključeno helsinško listino in ugotavlja, da se mednarodna na-

petost lahko zmanjša z odločilnimi pobudami o razorožitvi, nevmešava- nju v notranje zadeje in spoštova- nju suverenosti - neodvisnosti dru- gih držav.

O popuščanju napetosti govorijo tudi v splošni izjavi, v kateri je rečeno, da je potrebno, da se vse države, ki so podpisale helsinško li- stino, udeležijo uresničevanja ci- listijskega sodelovanja; in v tej zvezi proučili nove možnosti povečanja gospodarske izmenjave.

Po končanih pogovorih sta obe strani izjavili, da je izjava o popu- ščanju napetosti najvažnejši politič- ni dokument, ki sta ga državi podpisa- li danes v Parizu. Izjava se skli- čuje na zaključeno helsinško listino in ugotavlja, da se mednarodna na-

petost lahko zmanjša z odločilnimi pobudami o razorožitvi, nevmešava- nju v notranje zadeje in spoštova- nju suverenosti - neodvisnosti dru- gih držav.

Podvojene pokojnine INAIL

RIM, 22. — Upravni svet zavoda INAIL je sklenil podvojiti pokoj- nine delavcev, ki so se ponorečili na delu. Povišanje bo stopilo v velja- vo 1. julija in se nanaša tudi na po- kojnine, ki jih dobivajo svoji po- kojnik prizadejani delavci. Za u- pokojence industrijske stroke se bo- do pokojnine povišale za 81 odst., za upokojenke v kmetijstvu pa za 119 odst. Povišanje je bilo izra- čunano na osnovi obstoječega za- kona, ki določa, da je treba te po- kojnine prilagoditi povišanju plač v zadnjih treh letih.

Pobuda 9 evropskih nevtrálnih in nevruščenih držav

Predložen še tretji predlog za delo jesenskega zasedanja

Bistvo tega predloga je v izmenjavi mnenj kot metodi nadaljnjega dela, in v tem, da se ne pogovarjata med seboj dva bloka, marveč enakopravno vseh 35 držav - udeleženk

(Od našega dopisnika)

BEograd, 22. — Udeleženci beo- gradske pripravljane sestanka v okviru kontinuitete konferenc o evropski varnosti in sodelovanju, so dobili danes predse tretji predlog dnevnega reda za jesenski glavni sestanek. Pripravilo ga je devet ev- ropških nevtrálnih in nevruščenih držav, in sicer Avstrija, Ciper, Fin- skija, Liechtenstein, Malta, San Ma- rino, Švedska, Švica in Jugoslavija. Tako kot prejšnja dva predloga (an- glo - ameriški in sovjetski) tudi ta temelji na določilih sklepne listine iz Helsinkov, hkrati pa je — kot poudarjajo sami predlagatelji — za- snovan tudi na črki in duhu helsin- skega dokumenta v celoti.

V vseh treh predlogih dnevnega reda za jesen se zavzemajo za iz- menjavo mnenj, pri čemer nevtral- ne in nevruščne države Evrope do- dajajo, da izmenjava mnenj ne sme

biti sama sebi namen, temveč pred- vsem metoda dela, ki naj bi poma- gala, da bi se dogovorili o tem, ka- kovo oceniti uresničevanje helsinških sklepov in kako nadaljevati akcije za se bolj celovito in dinamično ta- vnanje helsinške listine.

Takšen dogovor bi po mnenju de- vetih držav, ki so pripravile ta pre- dlog, omogočil poglobljanje medseboj- nih odnosov med državami podpisni- cami in s tem obogatitev sodelova- nja in izboljšanje varnosti v Evropi. Tega pa, kot poudarjajo, ni mogoče doseči brez popuščanja napetosti tudi v prihodnje.

Devet nevtrálnih in nevruščenih ev- ropških držav predlaga, da bi se v Beogradu dogovorili tudi za druge se- stanke, podobne temu beogradskemu, pri čemer ne gre izključiti možnosti za novo konferenco o evropski varnosti in sodelovanju. Zato se zavzema- jo, da bi se beogradsko srečanje končalo s sprejetjem dokumenta, ki bo vseboval sklepe o nadaljnjih pri- zadevanjih pri izvajanju sklepne li- stine helsinške konference v korist poglobljanja odnosov med državami udeleženkami in za izboljšanje in razvoj njihovega sodelovanja.

Predlog, ki so ga pripravile drža- ve, ki niso vključene v bloke, pove- ma tudi koristna mnenja iz doseda- nje razprave na pripravljalnem se- stanku in je sedaj njihovih medseboj- nih posvetovanj, ki so se že prej v Helsinkih in Zenevi in tudi zdaj v Beogradu izkazala kot zelo koristna metoda dela in prispevek k prizade- vanjem, da se v okvirih konference o varnosti in sodelovanju v Evropi ne bi dogovarjala zgolj dva bloka, temveč enakopravno vseh 35 držav - udeleženk, kajti — kot pravijo avtorji tega predloga devetih evropskih ne- vruščenih in nevtrálnih držav — tudi majhne in srednje neblokove države so življenjsko zainteresirane za mir in varnost v Evropi in svetu.

VLADO BARABAŠ

RIM, 22. — Po prvih podatkih osrednjega statističnega zavoda o gibanju življenjskih stroškov v ma- ju in v prvih treh tednih tega me- seca napovedujejo, da se bo dragin- ska doklada s 1. avgustom baje po- višala za 4 do 5 točk. Maja se je draginska doklada povišala za 5 točk, februarja pa kar za 9 točk. Ugotavljajo, da se je inflacija ne- koliko ustavila in da je sedaj pri- čakovati, da se bodo cene vsaj do jeseni precej ustabile.

POROČILO VODSTVA USTANOVE ZA TRŽAŠKO INDUSTRIJSKO CONO

ZANIMIVE OCENE IN PREDLOGI EZIT V ZVEZI S PROSTO CONO NA KRASU

Nujno potrebna preosnova delovanja ustanove - Lokacija cone na Krasu brez alternativ - Zakaj je namestitev pri Orehu nemogoča

Vodstvo EZIT - Ustanova za tržaško industrijsko cono - je posvetilo zadnja dva seji, 13. in 21. junija, proučevanju celotne problematike v zvezi z namenaravno prostoro cono na Krasu.

Najprej so pregledali prve tehnične podatke, ki so jih zbrali s študijo, ki jo je izdelal vodstvo EZIT, in opravili prve ocene italijanskega področja, ki je bilo predvideno za prosto cono. Na osnovi teh podatkov, tudi ob upoštevanju obstoječih urbanistik, so ugotovili, da je mogoče formulirati vrsto specifičnih hipotez lokalizacije proste cone, ki jih bo treba preveriti s hidrogeološkega aspekta in z aspekta zaščite pred onesnaženjem. Ezit je mnenja, da bo za tako poglobljeno potrebno sodelovanje specialistov.

Vsekakor - tako pravi tiskovno poročilo Ezit - pomeni dosedanje opravljeno delo veličino etape, ki omogoča začetek delovanja mešane italijansko-jugoslovanske komisije, kateri pritiče naloga, da odloča o dokončni lokalizaciji cone v okviru območja, ki so ga nakazali osimski sporazumi.

Posebna pozornost je bila dalje posvečena pravni normativi, ki je doslej urejala delovanje Ezita glede na nove naloge, ki jih tej ustanovi nalagajo osimski sporazumi. Poudarjeno je bilo, da si mora ustanova priboriti operativno sposobnost, ki naj na osnovi ustrezno odmerjene avtonomije zagotovi učinkovito in hitro administrativno in tehnično akcijo, kakršna je nujno potrebna za upravljanje proste cone v sodelovanju z jugoslovanskimi oblastmi.

Mešana prosta cona, s predvidljivo navzočnostjo številnih tujih gospodarskih subjektov, je rečeno v tiskovnem poročilu Ezita - terja namreč, da je italijanska upravna ustanova agila operativna agencija, ki razpolaga z zadostno avtonomijo glede priprave in uresničitve programov za čim bolj nastanek in razvoj proste cone.

Do izraza je prišla tudi nujnost - poudarja dalje vodstvo Ustanove za tržaško industrijsko cono - novega uravnoteženja predstaviteljev raznih gospodarskih, družbenih in krajevnih kategorij v vodstvenih organih ustanove. Demokratična participacija, ki je že danes zagotovljena, vendar pa jo je treba še bolj razširiti, je namreč najboljša jamstvo - po mnenju vodstva Ezita - in najbolj učinkovit protitež povečanim priroštnostim ustanove, ki se bo morala konkretno soočiti in sodelovati z ustreznimi jugoslovanskimi oblastmi.

Te potrebe je vodstvo Ezita upoštevalo pri formuliranju osnutka novega statuta ustanove, ki ga bo izdelala uprava posredovalna rimska vlada, kateri pritiče naloga, da izda potrebne zakonske ukrepe, ki jih predvidevajo osimski sporazumi.

Tiskovno poročilo navaja tudi, da je predsednik Antonini, na seji vodstva med drugim poudaril, da bo morala prosta cona nujno rasti na Krasu, ker v tržaški pokrajini ni alternativnih rešitev. Predlog, da bi cono namestili pri Orehu, se namreč bje z dvema bistvenima elementoma. V prvi vrsti, je poudaril Antonini, je treba rezervirati razpoložljive terene v kompenzatoriju Ezita

(okrog 120 ha), za bodoče namestitve industrijskih podjetij, ki proizvajajo prvenstvo za Italijo in za države EGS in bi torej ne imeli koristi - ampak le škodo - od vključitve v prosto cono. V tej zvezi je treba upoštevati tudi načrt lokalizacije osrednjega dela Osapske doline, širokega 13 hektarjev, ki naj zadosti sedanjim nujnim potrebam obrtnikov in malih industrij.

Prav tako pa je predsednik Antonini razvil alternativo pri Orehu, ker bi razpoložljivi prostor ne bil zadosten, tudi v primeru razširitve do meje (okrog 50 ha), pa tudi preko meje na jugoslovansko ozemlje, do grice, ki zapirajo dolino in jo ločijo od koprškega predela (okrog 170 ha).

PO HUDIH EPIZODAH NASILJA

Predstavnika pokrajine obiskala prefekta in državnega pravdnika

Predsednik tržaške pokrajine Ghersi in podpredsednik Martone sta včeraj obiskala državnega pravdnika in prefekta, katerima sta orisala vsebino resolucije, ki jo je z veliko večino glasov odobrili pokrajinski svet na svoji zadnji seji. Predstavnika komisije za razpisovanje krajevne ustanove in demokratičnih sil, ki so v njej zastopane, zaradi neenakega ponavljanja nasilnih dejanj v našem mestu ter zaradi hudih provokacij, ki ogrožajo skladno demokratično življenje tržaške skupnosti.

Po naročilu pokrajinskega sveta sta dr. Ghersi in prof. Martone pozvali prefekta in državnega pravdnika, naj sile javnega reda napravijo konec pojavom nasilja ter naj poskrbijo za kaznovanje krivcev.

Delegacija PSI pri rektorju

Delegacija PSI, ki jo sestavljajo delžni tajnik Renzulli, namestnik tajnika tržaške federacije Carbone in načelnik šolske komisije Randaccio, je včeraj obiskala rektorja tržaške univerze prof. de Ferro, kateremu je orisala stališče socialistov glede nameravane ustanove za znanstveno in tehnološko raziskavo. Po tem so pozitivno ocenili pobudo, so predstavniki PSI poudarili, da bi glavni cilj območja za raziskavo moral biti študij tehnologije v industrijskih procesih, da bi torej območje bilo komplementarno industrijski prosti coni, ki jo pred-

videvajo osimski sporazumi med Italijo in Jugoslavijo.

Govor je bil tudi - kot navaja tiskovno poročilo PSI - o deželnem obsegu pobude za ustanovitev območja za raziskavo, o funkciji, ki jo morajo odigrati delovna uprava, krajevne ustanove in univerza pri upravljanju tega območja in o važnosti javnega nadzorstva nad revlutarizacijo in izbiri ciljev.

S 1. julijem podražitev avtobusnih vozovnic

V skladu s sklepom skupščine pokrajinskega konzorcija za prevoze se bo s 1. julijem podražil mestni avtobusni promet. Vozovnica za eno vožnjo bo stala 100 lir, ukličili bodo zeleznen listke za povratno vožnjo, obenem pa bodo uvedli mesečne vozovnice po znižani ceni. Vodstvo konzorcija bo obrazložilo le novosti na tiskovni konferenci, ki jo jutri dopoldne v časnikarskem krožku na Korzu Italija 12.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

Ravnatelj tržaške pristaniške urada za delo je razpisal natečaj za vpis 70 delavcev v sezam nastalo zaposlenih pri pristaniških družbah

Vse informacije nudi urad za pristaniško delo v starem pristanišču, skladišče 4.

R

MED OBČINSKO UPRAVO IN INDUSTRIJO

Sporazum o nabrežinskih kamnolomih pred podpisom?

Pogodba naj bi odslej veljala deset let

Če bo šlo vse po sreči in če se bodo industriji odločili izreči zanj, bo konec meseca dosežen načelni sporazum o nabrežinskih kamnolomih pomenil veliko olajšanje za občinsko upravo. Po mnogih poskusih, naporih in mučnih situacijah, bo tako podpisani sporazum, ki je od povojnih časov visel kot Damoklov meč nad celo vrsto uprav, ki so v tem času upravljale občino. Sedanjim občinski upravi se je vendarle posrečilo do končne rešitve. S pomočjo dežele, oziroma njenega zastopnika Stopperja, ki je deželni vodja resor za industrijo in trgovino, se je pred kratkim zastopstvo občinske uprave (Škerk, Cadi in Zanevra) sestalo z industrijo oziroma njihovim zastopnikom dr. Susmelom. Na sestanku so sprejeli osnutek sporazuma, katerega vsebino se pričakuje, da bo izpolnjevala izvedeni občinske komisije za kamnolome in industrijo sami. Ni razloga, da ne bi bil sporazum dokončno sprejet in podpisan, saj je nujnost takega akta narekavala med drugim tudi dejstvo, da bo v kratkem zapadel rok veljavnosti nekaterih pogodb, ki zadevajo plačevanje najemnine za parcele, ki jih imajo v najem lastniki kamnolomov. Stare razmere nerealne in neizpolnjene pogodbe, katerih vsebina nedotakljiva je bila ves čas najmočnejše orožje industrije, so bile razloge zavrnitve kakršnegakoli sporazuma. Industriji, ki načelno soglašajo, čeprav ne vsi, z vsebino osnutka sporazuma, bodo morali tako pristati na koncesije, ki so vse kaj drugega kot obstojna višina najemnine. Gre za pravo bagatel, ki nikakor ni polna prazne občinske blaginje. Vsa, ki jo danes letno plačujejo industriji, je recit in piši 4.500.000 lir. S sporazumom, katerega veljavnost bo 10 let, torej do leta 1985, se bo najemina, začeti s staro osnovo za 1977, leto 30 milijonov lir, vsako leto povišala za 2 in pol milijona. Občina bi tako čez 8 let, ko bo treba pogodb obnoviti, vnovič 50 milijonov lir. Upajamo, da se ne bo pri čem tako in tako in da bo tako uspešno rešen problem, ki je doslej ključ vode sporazumevanja med prizadetimi stranmi.

I. Pertot

OD TU IN TAM

PO SKLEPU OBČINE

Ustanovitev kulturnega centra v Sestljanu

Občinski svet devinsko-nabrežinske občine je soglasno odobril pogodbo, sklenjeno s krajevno nižjo srednjo šolo z italijanskim učnim jezikom, o ustanovitvi kulturnega centra s sedežem v prostorih knjižnice sesterske srednje šole. Ta pobuda, katero je pozitivno ocenili tudi zavodski svet omenjene šole, bo nudila Sestljanu prvo kulturno infrastrukturo. Za uspešno delovanje centra bo skrbela občina s sodelovanjem krajevnih mladine (čitalnica, predavanja, projekcije itd.). Šola bo dala na razpolago prostore šolske knjižnice in druge didaktične pripomočke. O programu kulturnega dela bo odločal poseben upravni odbor, v katerem bodo prisotni predstavniki občinske uprave, zavodskega sveta, mladine ter vse krajevske skupnosti.

Nagrada «Devinski grad» za zgled človekoljubja

31. maja sta se na devinskem gradu pod predsedstvom grofa Rajmunda della Torre e Tasso, sestala združenje in razsojevalna komisija za nagrado za človečanske dobrote

POPOLNA RAZPRODAJA

v trgovini obutve ALTA MODA

UL. G. GALLINA 3

zaradi obnove trgovine

OBUTVE NAJFINEJŠIH ZNAMK S POPUSTI DO 60%

BENEŠKI DNEVNIK

Srečanje predstavnikov emigrantov v deželni emigrantskem odboru

V Zürichu, Bruslju in Stuttgartu naj bi organizirali srečanja pred deželno konferenco o emigraciji - Pomemben diskusijski prispevek predstavnikov Zveze slovenskih izseljencev

V nedeljo, 12. junija, je bilo v Thionvillu (Francija) pomembno srečanje predstavnikov emigrantov, ki so ob enem tudi člani deželne emigrantske komisije. Za Zvezo slovenskih izseljencev so se srečanja udeležili: Nello Cont in Svice, Giuseppe Balus in Pasquale Tomasetti iz Belgije ter Ferruccio Clavore za osrednji sedež zveze.

Srečanje se je pričelo z uvodnim nagovorom predsednika «Fogolar Furlan» iz Thionvillu, ki je bil gostitelj srečanja. V svojem nagovoru je predsednik podčrtal politično pomembnost srečanja, ki je važen moment enotnosti v neposredni razpravi emigrantov iz dežele, obenem pa priložnost za primerjavo mnenj o različnih problematikah, ki naj bi jih organizacije v bodoče enotno obravnavale tako v tujini kot tudi na deželni ravni.

Predstavniki emigrantov so nato temeljito proučili in ocenili prvo sejo deželne emigrantske komisije, ki je bila v Trstu 7. aprila leta 1976. Poudarili so nujnost, da se o krepitvi enotnosti angažiranost vseh predstavnikov delavcev v odboru (predvsem je bila poudarjena nuja povezava med emigranti in predstavniki sindikalnih organizacij), s čimer bo edino možno ustvariti protitež tisti večini v odboru, ki jo je ustvaril odbornik z vključitvijo različnih strokovnjakov, predstavnikov upravnih in drugih ustanov. Nujnost, da se akcija demokratizacije emigrantskih organizacij kvalificira v bolj političnem smislu, je bila prikazana tudi v luči nove možnosti zapolnjevanja na delo deželne komisije za emigracijo. Zaradi tega naj bi se predstavniki emigrantov pred sejo odbora med seboj posvetovali.

Važno mesto je imelo v razpravi tudi vprašanje zaščite manjšin. Zanimivo je, kako so prav izseljeni delavci, ki so že po definiciji oddaljeni in izločeni iz dogajanja v domaćih krajih, izredno občutljivi za problem manjšin in temu problemu pripisujejo veliko važnost, tudi zato, ker daleč od lastnega naravnega življenjskega okolja lahko pridejo do zavesti, da je njihova kulturna dediščina pomembna, saj je sredstvo za ohranjanje in zaščito lastne identitete. Vse to pomeni tudi pri ohranjanju njihovega psihičnega ravnotežja, ki ga garanje v tujini z vsemi težavami in problemi načelno ni ruši.

Diskusija se je nato usmerila k problemu organizacije druge deželne konference o emigraciji, glede katere so se vsi prisotni strinjali, da ni mogoče dovoliti nadaljnjih zavlečenj. Politična pomembnost trenutka (obnova po potresu, osimski sporazum, vrnitev izseljencev, itd.) zahteva, da se tudi emigrantom da možnost, da lahko konstruktivno prispevajo k rešitvi težkih problemov Furlanije in Beneške Slovenije. Konferenca mora biti pomemben in kvalificiran moment politične razprave in preverjanja ter se sme omejiti samo na znanstveno in tehnično obravnavanje splošnih problemov. Emigranti hočejo povedati svoje mnenje o gospodarskem in socialnem programiranju, o razvoju dežele in se nikakor ne morejo omejiti na to, da bi posebej obravnavali samo problem emigracije, ker ta zadeva vsa področja življenja in dežele.

Da bi se primerno pripravili na to konferenco in da bi omogočili čim širše sodelovanje emigrantov v razpravi, so na srečanju sklenili, da

NOVOST LETOSNJE SEZONE

Z motornim čolnom na predstavo «Luči in zvoki»

Prejšnjo sredo se je začela sezona predstav «Luči in zvoki» v parku Miramorskega gradu. Vsak dan, razen ob ponedeljku, bosta na sporedu dve predstavi: ena v italijanski, druga pa izmenično v nemščini, v angleščini, v slovenščini in v srbohrvaščini; prav slednja predstavlja novost, saj je letos prvič na sporedu. Predstava v slovenščini bo ob sobotah ob 21.30, predstava v srbohrvaščini pa ob četrkih ob 21.30.

Zaradi težav pri organizaciji avtobusnih prevozov, je tržiška avtomobilistična turistična in letoviška ustanova, ki je priredila «Luči in zvoki», zagotovila drugo in vsekako sugestivnejše prevozno sredstvo. Gre za motorni čoln «Miram», ki lahko spreje do 100 oseb; odplul bo od pomola Audace vsak večer, razen seveda ob ponedeljkih, ob 20.40 in ob 21.55 ter pristal v Grijskem portu, odkoder se bo vrnil v Trst deset minut po koncu predstave. Vozovnica bo stala 500 lir, seveda za povratno vožnjo; prav toliko stane tudi stopnica za predstavo. Urniki ostanje v veljavi do 31. junija; s 1. avgustom se bodo predstave pričele pol ure prej, s 1. septembrom pa eno uro prej. Letošnja sezona «Luči in zvoki» se bo zaključila 15. septembra.

● Drevi ob 20. uri se sestane svetovna rajnska komisija. Na dnevnem redu bo analiza osnutka pravilnika o decentralizaciji.

OD TU IN TAM

Letovanje otrok v kmetijski skupnosti pri Fossalonu

Pokrajinska uprava je v okviru pobud čez prosto časa pripravila več dejavnosti za doraščajočo mladino, sledenjo s krajevno nižjo srednjo šolo z italijanskim učnim jezikom, o ustanovitvi kulturnega centra s sedežem v prostorih knjižnice sesterske srednje šole. Ta pobuda, katero je pozitivno ocenili tudi zavodski svet omenjene šole, bo nudila Sestljanu prvo kulturno infrastrukturo. Za uspešno delovanje centra bo skrbela občina s sodelovanjem krajevnih mladine (čitalnica, predavanja, projekcije itd.). Šola bo dala na razpolago prostore šolske knjižnice in druge didaktične pripomočke. O programu kulturnega dela bo odločal poseben upravni odbor, v katerem bodo prisotni predstavniki občinske uprave, zavodskega sveta, mladine ter vse krajevske skupnosti.

Neapeljski župan na prazniku tiska

Jutri ob 20.30 bo na prazniku komunističnega tiska na stadionu «I. maj» srečanje z neapeljskim županom Maurizioom Valenzijem, ki ga priredi krožek «Che Guevara».

Sestanek med KD in SSK

Na sedežu KD sta se prejšnji večer sestali delegaciji te stranke in Slovenske skupnosti. V delegacijah so bili tajnik KD Bruno Longo, C. S. in Della Vedova, Rebulla, ter tajnik SSK Marjan Terpin ter Brajnik, Gradnik in Paulin.

Med raznim so prisotni sprejeli na znanje ustanovitev enotnega tajništva emigrantskih društev v Bruslju ter se seznanili z dokumentom, ki so ga emigranti sprejeli na srečanju v Bruslju.

Med razpravo o problemu stanovanj so prisotni soglasno sprejeli predlog Ferruccio Clavore, da se koordinacijskemu odboru v Vidmu poveri naloga, da predloži pristojnim deželni organom vrsto priporočil k deželni urbanistični načrtu, ki na noben način ne upošteva človeškega potenciala, ki je v emigraciji, in celo omogoča izseljencem upanje na vrnitev in zgraditev dom, saj omejuje možnosti razvoja, upošteva samo v tem trenutku prisotne prebivalce in celo krepi obrobni značaj kraja, ki jih je prizadela emigracija. Tak primer so Nadiške doline, ki naj bi po deželni urbanistični načrtu bile v bistvu naravni park, saj ta bolj ščiti tla kot človeka, ki na njih živi, nikakor pa ne upošteva, da je več kot 50 odstotkov prebivalstva v tujini, da se večji del izseljencev namerava vrniti domov, tudi zato, ker je Evropa zaradi težke zaposelnosti v krizi in ker bi primerno izvajanje osimskih sporazumov odprlo možnost za ustvarjanje novih delovnih mest.

S tem, da emigranti predstavijo do 30. junija svoje pripombe, si o enem zagotovo želijo, da lahko z nadaljnjimi posegi bolje pojasnijo svoja stališča.

GORISKI DNEVNIK

NA POBUDO TOVARNIŠKEGA SVETA IN SINDIKATOV

Jutri v deželni avditoriju konferenca o vlogi in usodi tržiške ladjedelnice

Še en poskus reševanja težkega stanja, ki že nekaj let močno pritiska na to gospodarsko dejavnost - Predlogi tovarniškega sveta za zagotovitev konkurenčnosti v mednarodnem merilu

Tržiška ladjedelnica, podjetje, ki že dolga desetletja daje kruh nekaj tisoč družinam z Goriškega, je že dalj časa v zelo hudih težavah. Skrajnejša izboljšanja pa se ni videti. Tako bo najbrž že prihodno pomlad ostalo 1200 delavcev brez zaposlitve. Tem pa se bo najbrž pridružil še nekaj sto zaposlenih v drugih dejavnostih, ki pa so z ladjedelstvom tesno povezane. Prvi znaki krize, ki pa ni zajela samo tržiške ali italijanskih ladjedelnic, saj se s podobnimi težavami ukvarjajo tudi v nekaterih drugih državah, so se začeli kazati že pred dvema ali tremi leti. Takrat so sindikalni predstavniki začeli opozarjati na neugoden razvoj tržiške, predvsem predstavnik krajevnih in osrednjih oblasti, saj je Italcianti podjetje z državo udeležbo.

Kaj je bilo medtem napravljenega? Če odstopimo kope besedi, ki so bile izrečene na sestankih, srečanjih in posvetih, lahko rečemo, da konkretnega presneto malo. Stanje pa se je v tem času še toliko bolj poslabšalo. Tudi se je tovarniški svet ladjedelnice v sodelovanju s sindikatom kovinarjev, v pripravih na konferenco o proizvodnji v tržiškem podjetju, ki bo v Goričju 24. t.m., objavil nekaj zelo zaskrbljujočih podatkov. Tako bodo v prihodnjih mesecih v Tržiču gradili samo devet ladij za tuje naročnike, dve pa za svoj račun.

S tako skromnim obsegom naročil se bo popolnoma ustavilo delo v nekaterih obratih, ki že zdaj delajo s polovično zmogljivostjo in kjer so tudi ustavili delo v izmenah.

Najbolj zgovoren pa je podatek o številu zaposlenih. Pred dvema letoma je v ladjedelnici delalo 5.872 ljudi, letos pa le 5.287. Torej podatki, ki terjajo takojšnje ukrepe, saj bo drugače stopnjevanje krize pomenilo pravo tragedijo za široko slobo prebivalstva, zlasti na tržiškem območju.

Ni mogoče čakati še štiri ali pet let, pravi nadalje poročilo tovarniškega sveta, da bo spet postalo za namivo tržiške velikih tankerjev, kar pravijo strokovnjaki. Meda so pravi isti strokovnjaki, ki so predlagali za tržiško podjetje specializirano za gradnjo velikih ladij?

Treba je iskati drugih in hitrejših rešitev in pri tem predvsem upoštevati, da je sodobno opremljena ladjedelnica uspešna na svetovnem tržišču, le če gradijo ladje serijsko, pri tem pa serijsko ne sme biti manjše kakor 8 do 10 ladij. Ni mogoče graditi ladij posamično, ali največ dve, tri iste vrste in pri tem delati v eni sami izmeni. Taka praksa (pri tem pa moramo tudi upoštevati, da so jo narekavale tudi razmere), je privedla pač do stanja, da so ladje iz italijanskih ladjedelnic skoraj za dvajset odstotkov dražje, kakor te cimo v japonskih ladjedelnicah. Jutri bo v deželni avditoriju v Goričju ponovno srečanje na katerem bodo obravnavali predvsem pomen tržiške ladjedelnice v okviru Italcianti in državnem gospodarstvu.

Bo srečanje, na katero so povabili širok krog političnih predstavnikov, sindikalnih organizacij in tudi predstavnikov sredstev javnega obsevanja pomenilo začetek stvarnega reševanja krize v tržiški ladjedelnici?

Sestanek med KD in SSK

Na sedežu KD sta se prejšnji večer sestali delegaciji te stranke in Slovenske skupnosti. V delegacijah so bili tajnik KD Bruno Longo, C. S. in Della Vedova, Rebulla, ter tajnik SSK Marjan Terpin ter Brajnik, Gradnik in Paulin.

Reški krvodajalci na obisku v Doberdolu

V soboto je bilo v Doberdolu drugo srečanje prostovoljnih krvodajalcev. Na srečanju so bili prisotni krvodajalci iz Poljana, livarne «Vulkan» in tovarne vrvi z Reke, reški aktivisti Rdečega križa ter domača slovenska krvodajalska sekcija.

Goste iz livarne «Vulkan» so domači krvodajalci peljali na ogled Gonarsa, kjer je bilo zloglasno taborišče in kjer je sedaj postavljen

Bil je to prvi sestanek med strankami po krizi, do katere je prišlo v pokrajinskem svetu. Zastopniki obeh strank, kot je razvidno iz tiškovega poročila, so preučili nekatera vprašanja. O nekaterih ne prisočnosti demokratičnejši, ki odgovarjajo za politiko v goriški občini.

Sindikalne vesti

Jutri, bodo v vsej državi stavkali delavci zaposleni v prehrabnih tovarnah. Stavko je prijavil enotni sindikat FILIA. Prizadeva si do sedaj novo delovno pogodbo. V zvezi s temi prizadevanji so že bile razne stavke, v Goričju je bila pred približno mesecem dni večja manifestacija. Ker bodo jutri priredili v Ferrari in v Neapelju večji protestne manifestacije, bodo delavci te stroke šli v te kraje. Iz Goričja bo v Ferraro odpotovala okrog sto delavcev in delavcev.

Včeraj so stavkali tri ure delavci

Z ZEMELJSKIMI DELI SO PRIČELI TE DNI

V enem letu bodo v Štandrežu zgradili občinsko telovadnico

Sportni objekt bo tako velik, da bo v njem mogoče igrali košarko - Veljal bo 266 milijonov lir

Pred nekaj dnevi so pričeli z zemeljskimi deli na parceli poleg oštroskega vrta v Štandrežu, kjer bo občinska uprava zgradila telovadnico. Gradbeno dela je prevzelo podjetje Porfirio iz Trsta, opraviti pa bi jih moralo v približno enem letu.

Nacrt tega sportnega objekta je izdelala arhitektka Anna Torgler - Scandellari, ki je zaposlena v občinskem tehničnem uradu. V svojih vodje del nam je posredovala nekaj podatkov, s katerimi nam je orisala oblikovno in funkcionalno plat telovadnice, ki bo imela na severni strani tudi slačilnice, sanitarije in kulinico.

Vhod v ta objekt, ki ga bo imela ulica, in za parkirišče, ki bo v obliki ulice, in za zgradbo ima občinska uprava na voljo 4.280 kvadratnih metrov zemlje, ki jo je odkupila proti izplačilu 29 milijonov lir. Kakor smo zapisali, bo pred zgradbo obsežno parkirišče, takoj poleg njega pa bo južno pročelje telovadnice, kjer bodo tudi vhodi. Telovadnica bo imela cimo v japonskih ladjedelnicah. Jutri bo v deželni avditoriju v Goričju ponovno srečanje na katerem bodo obravnavali predvsem pomen tržiške ladjedelnice v okviru Italcianti in državnem gospodarstvu.

Celoten objekt bo veljal 266 milijonov lir ter ga bodo zgradili z deželnim prispevkom. Za zidarska dela so namenili 15 milijonov, za zapirala iz železa (dela je prevzel Miloš Tabaj) 11 milijonov, za pod 10 milijonov, kurjavo prav tako 10 milijonov itd.

Objekt bodo zgradili iz montažnih elementov ter ga bodo pokrili z eternitom. Ogrevali ga bodo s toplim zrakom, ki ga bo proizvajala termična centrala na plin. V vsaki izmed dvoh slačilnic bo po pet prh, poskrbeli so tudi za sodnika, ki bo imel svojo sobo. Ko bo objekt v celoti zgrajen, bo možno na severnem delu parcele, torej za telovadnico, zgraditi igrališče na prostem. Projektant Anna Torgler je celotno površino tako oblikovala, da se bo od ceste, kjer je škarp, v te

ci zaposleni v tekstilni in oblačilni industriji. Stavko je prijavil sindikat FULTA v znak protesta proti deželni vladi, ki se ne zavzema dovolj za omiljenje krize v tekstilni industriji.

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

opozarja izletnike na KOROSKO, da odpeljejo avtobusi v nedeljo, 26. junija, ob 5. uri iz navedenih krajev:

GORICA, Travnik: STEVE-RJAN, Trig Svobode: OSLA-VJE, na Borjaku in pred kost-nico: PEVMA, pred spomeni-ko: PODGORA, pred spomeni-ko: STANDEŽ, pred domom Andrej Budal: SOVOD-NJE, pred Kulturnim domom: JAMLAJE, pred gostilno Pahor: DOL, Palkisce: RUPA, pred gostilno Ožbot.

Prosimo točnost.

TISKOVNA KONFERENCA NA SEDEŽU EPT

OKREPITI TURISTIČNE VEZI MED GORICO IN ZAGREBOM

O turističnih zmogljivostih Zagreba je govoril Kastela

Včeraj je na sedežu pokrajinske turistične ustanove bila tiskovna konferenca, na kateri so predstavniki turistične zveze iz Zagreba orisali letošnjo turistično sezono. Poleg ravnotežja goriške EPT Luciana Spangherja, sta bila prisotna generalni tajnik turistične zveze iz Zagreba Slobodan Kastela ter njegov pomočnik Mirko Matić.

Po uvodnih pozdravnih besedah Luciana Spangherja je prevzel besedo Slobodan Kastela, ki je poudaril, da večletno sodelovanje med turističnimi zvezama iz Goričja in Zagreba. Dejal je, da je bilo sodelovanje v zadnjih letih nekoliko omejeno, zaradi česar je skrb obeh zvez, da bosta vnaprejš postavili tesnejše in trdnije vezi. To, je nadaljeval govornik, je mogoče še posebno po podpisu osimski sporazumov med Italijo in Jugoslavijo.

Govornik je nato omenil dosežke sodelovanja Slovenije in Hrvaške na raznih turističnih prireditvah v Italiji. S tem v zvezi je omenil prisotnost jugoslovanskih podjetij na goriškem sejmu Espomego.

Predsednik zagrebske turistične zveze je nato orisal turistično sezono v glavnem hrvaškem mestu

ter omenil nekaj turističnih zanimivosti. Med temi spada v prvi vrsti mednarodna folklorna parada, ki se bo pričela 24. julija in na kateri bo sodelovalo nad 70 folklornih skupin iz vsega sveta. Kot podatek je Kastela povedal, da si je lani Zagreb ogledalo 32 milijonov turistov, v samem mestu pa so zabeležili nad 1 milijon prenočitev. Gornji podatki zgovorno pričajo o hotelski zmogljivosti mesta ter o njegovem prizadevanju, da bi v bodoče te številke postale še večje. Prav v zvezi z okrepitevijo turizma, je nadaljeval, bodo v bližnji prihodnosti izboljšali cestne in železniške povezave drugih mest z Zagrebom. Gre za nato orisal se vrsto drugih turističnih zanimivosti, ki se v poletnih mesecih vrstijo v Zagrebu in njegovi slika-vitji okolici.

● Občinska knjižnica v Sovodnjah je odprta ob torkih in četrkih od 17. do 20. ure in ob petkih od 18. do 20. ure.

Danes pogreb Fride Figelj-Gravnerjeve

Na pevmsko pokopališče bodo danes ob 12.30 prepeljali iz kapele goriške bolnišnice včeraj ponoči umrlo nadomestno Frido Figelj vd. Gravner, Pokojnica, ki ji je bilo 64 let, je hudo žalovala za možem Jožefom, ki je umrl pred šestimi meseci. Doma iz Pevme se je poročila na Oslavje in tu več kot štirideset let delala skupno z možem na kmetijskem posestvu, ki je zaslovelo daleč naokoli.

V zavednem slovenskem duhu je vzgojila pet otrok, vsi so obiskovali slovenske šole v Goričju. Med vojno je bila Gravnerjeva družina aktivno sodelovala v narodnosvobodilni borbi in tudi po osvoboditvi so bili aktivno udeleženi v našem naprednem gibanju.

Prizadevanj svojcem izrekamo sožalje. Primorskega dnevnika.

Izleti

Slovensko planinsko društvo priredi 2. in 3. julija družinski avtobusni izlet v Maribor in na Pohorje. Prijave sprejemamo na sedežu društva do ponedeljka 27. l.m.

Kino

Gorica

VERDI 17.00-22.00 «France, société anonyme», M. Bouquet in D. Ceccardi. Prepovedan mladim od 18. letom.

CORSO 17.00-22.00 «Taxi girl», E. Fennec in A. Maccione. Prepovedan mladim od 14. letom.

MODERNISSIMO 17.00-22.00 «Le lunghie vacanze del 36», A. Gabe in I. Merlo.

CENTRALE 17.00-22.00 «Irina la dolce», J. Lemmon. Barvni film.

VITTORIA 17.00-22.00 «K29: lager di sterminio», R. Staccioli in R. De Simone. Barvni film. Prepovedan mladim od 18. letom.

Tržič

PRINCIPE 18.00-22.00 «Folli, liberi e amplessi», EXCELSIOR 18.00-22.00 «Il solco di pesca».

Nova Gorica

SOČA «Belmondo veličastni» francoski film ob 18.30 in 20.30.

SVOBODA «Operacija Hongkong», ameriški film ob 18.30 in 20.30.

DESKLE «Drugorazredni kockarji», italijanski film ob 19.30.

Včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada RODILI SO SE: Nataša Černic, Lara Trevisan, Marco Giannattasio, Paola Volk, Lorenzo Deiri.

UMRLA STA 60-letni železnik Carlo Gregori in 82-letni upokojelec Ladislav Kremžar.

DEZURNA LEKARNA V GORIČJU - Danes ves dan in ponoči je v Goričju dežurna lekarna Villa San Giusto, Korzo Italija 244, tel. 83-338.

DEZURNA LEKARNA V TRZICU - Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna S. Antonio, Ul. Romana 147 - tel. 40-497.

Včeraj ponoči je nenadoma umrla

FRIDA FIGELJ vd. GRAVNER

Na zadnji poti jo bomo spremlili danes ob 12.30 iz kapele goriške bolnišnice na pokopališče v Pevmi.

Zalujoci svojci.

Oslavje, 23.6.1977

NEKATERE ZNAČILNOSTI MAJHNE A BOGATE DEŽELE

Tajnost švicarskih bank in neke njene posledice

Iz Italije je v sosedno deželo odšlo veliko denarja - Nekateri italijanski pe-tičniki so si ponekod postavili razkošne vile, celo gradove - Čemu toliko bank?

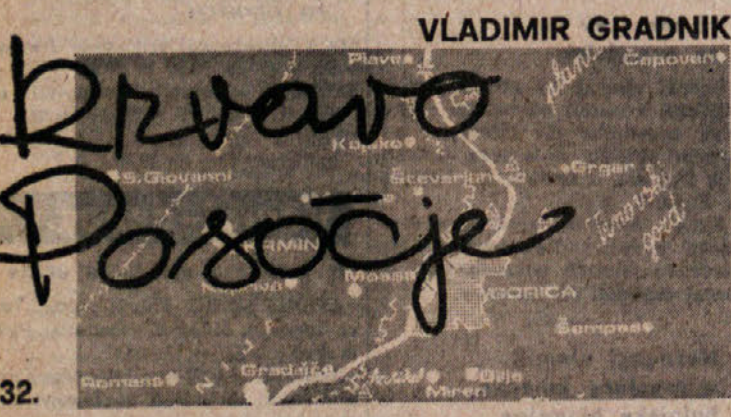
Za švicarje, da ima tri značilnosti: Predvsem je švicar znana po svojih bankah, ki so strogo držijo vztrajne in nikoli ne zamudijo. Druga značilnost so slo-vite, precizne švicarske ure. Tret-ja značilnost pa je izredna tajnost švicarskih bank. Da so švicarske banke izredno izredne, govori vrsta anekdot, za točnost švicarskih ur pa bi človek prav tako ne podvo-mil, kolikor se pod švicarsko zna-mko ne krije kaka potvorba. Najbolj značilna pa je tajnost švicarskih bank. Nikoli niso švicarske banke uradno objavile vsote domačega in tujega kapitala, ki so ga vzele «v uskrbo». Posebno ljubosumno pazi-jo na tajnost tujega kapitala. To pa ni tako lahko, kajti švicar, ki ni velika država, švicar, ki šteje le kakih 8 milijonov prebivalcev, ima ni manj kot 4.000 bank. V tolikih banknih ustanovah je zaposlenih ve-liko ljudi in med temi bi se bil ven-darje mogel najti nekdo, ki bi to tradicijo prelomil. In vendar do-slej tega nismo doživeli. Sicer pa temelji tajnost švicarskih bank na zakonski osnovi in sicer na predpi-sih 47. člena zveznega zakona o bankah in hranilnicah, ki to taj-nost zagotavlja in ščitijo, pa tudi opravičujejo.

Leta 1974 se je v Švici, predvsem v Luganu, zdrazil ameriški časn-ik Paul Hoffmann, da bi za svoj list za «New York Times» opravil bolj temeljito analizo razmer, mo-ralo celo tudi poskusiti priti do kake indikativnosti. In Hoffmann je pri-šel do marsičesa «moevga», vendar pa ni odkril nobene tajnosti, pač pa je v svojem listu zapisal, da «gospodarsko in upravno središče kantona Tiesino, ki je nekako na-slonjeno na severno italijansko me-jo in oddaljeno le uro vožnje od ekonomskega glavnega mesta Itali-je, šteje je 25.000 prebivalcev, ka-terim je na voljo nad 300 bank; de-narnih zavodov, agencij za invest-i-cije. Samo ob sebi se razume, da teh 300 zavodov ne služi doma-čemu prebivalstvu. Ne le prebival-stvu Lugana, pa tudi ne luganskega področja. Vsi ti denarni zavodi slu-žijo tudi drugim.

Po nekaterih podatkih, ki so bili deloma objavljeni tudi pri nas, v Italiji, so v desetih letih, od 1965 do 1975 «izvozili» iz Italije v švicar-ske banke ali tуди v tuje banke, ki imajo svoje podružnice v Luganu, in drugih švicarskih mestih, kot na primer v Ženevi, Bernu, Zürichu in razkošju. Gre za mestce Montana Crans in Crans v kantonu Valais. Tu so doma v glavnem italijanski bogataši, resnični stari bogataši, pa tudi tisti, ki so obogateli na hi-lori v novejši dobi. Tu so si italijan-ski milijarderji postavili razkošne vile, tudi gradove, kamor odhajajo «na odhiti» ali kamor vabijo svoje goste za sklepanje večjih pogodb. Če grede doma posli narobe, to vedno kaka državna ustanova pre-črta tajnost.

Lugano, ki je najbližji center ita-lijanski ekonomski prestolnici Mi-lanu, je izredno drago mesto, naj-dražje za Zürichom. Gre pravza-prav za majhno mesto ob jezeru, kjer je na voljo domačin in pred-vsem tujim turistom kar 87 hotelov, po večini zelo razkošnih in zato dragih, nadalje 11 nočnih lokalov, 300 razkošnejših restavracij in še vrsta drugih zbirališč, tako da ima Lugano tipično turistično obležje. Med tujimi gosti se skrivajo števi-liko milijardov dolarjev. Vso to ogromno vsoto so deponirali v 300 in več švicar-skih bankah ali tуди v tuje banke, ki imajo svoje podružnice v Luganu, in drugih švicarskih mestih, kot na primer v Ženevi, Bernu, Zürichu in razkošju. Gre za mestce Montana Crans in Crans v kantonu Valais. Tu so doma v glavnem italijanski bogataši, resnični stari bogataši, pa tudi tisti, ki so obogateli na hi-lori v novejši dobi. Tu so si italijan-ski milijarderji postavili razkošne vile, tudi gradove, kamor odhajajo «na odhiti» ali kamor vabijo svoje goste za sklepanje večjih pogodb. Če grede doma posli narobe, to vedno kaka državna ustanova pre-črta tajnost.

Kakor vsako leto, je zanimanje za jugoslovanski paviljon na tržakem velesejmu zelo veliko

Kakor vsako leto, je zanimanje za jugoslovanski paviljon na tržakem velesejmu zelo veliko

32. BORBE NA PODGORI 6. AVGUSTA

Hrib Podgora se dviga na desnem bregu Soče. Raz-potegnjen je od vasi Ločnik na jugu do potoka Grojnice oz. vzpetine Grafenberg na severu. Vzhodna je visoka 240 m (kota) in široka okrog 2 km. Vzhodna stran, kjer leži tudi vasi Podgora, pada strmo proti Soči. Na tej stra-ni so Avstrijci izdobil v zemljo precej zavarovane kaver-ne. Proti zahodu se grebeni Podgore blago spuščajo v ju-govzhodna Brda, Reka Soča je bila v zaledju Podgore in

zvela odgovornost in tudi breme, važno je le, da so si oni zagotovili neke v švici tekoči račun v banki in razkošno domovanje...

O raku njegovem preprečevanju in zdravljenju

CAGLIARI, 22. — Rak ni več tisto neznano zlo, za kakršnega ga ima preprosti človek. Rak ni vedno neozdravljiva bolezen. Vrh tega rakasto obolenje lahko pre-prečimo, in sicer tako, da vpli-vamo na vzroke bolezni. O raku ljudje zelo malo vedo in se ga strahotno bojijo. To je sicer raz-umljivo, toda človek, ki se s stvarjo podrobneje spozna, se je lažje lotiva. In prav to je treba doseči, da se množica, da se ljudje z vzroki bolezni, z more-bitnimi možnostmi zdravljenja in še z vsem tem, kar je potrebno, seznanijo in nato je bolj pro-riaku veliko lažji. Prav to je na-men prvega tečaja za vzgojo zdravstvenega oseba, ki so ga organizirali na Sardiniji in sicer v okviru deželnega zdravstvenega konzorcija za boj proti raku.

Ta tečaj ima namen poučiti zdravstveno osebo, ki deluje v okviru konzorcija. Tečaj se je začel včeraj in sicer pod pred-vedstvom izrednega komisarja A-dolfa Falquija. Prvega zasedanja se je udeležilo veliko zainteresiranih in poklicanih ljudi, ki jih zanima predvsem vprašanje pre-črta tajnost. Vendar je bilo že v začetku povedano, da pre-črta tajnost bolezni zahteva tudi razširitev zdravstvene službe,

JUBILEJ NAIVE V TREBNJEM

Sloves Trebnjega je prešel meje Slovenije in Jugoslavije - Pokro-vitelj razstave je sekretar IK predsedstva CK ZKJ Stane Dolanc

Danes, v četrtek, 23. junija se bo z odprtjem 10. tabora likovnih sa-morastnikov Jugoslavije in 1. ta-bora mladih začel s kulturnim programom jubilejni tabor in hkrati Salon likovnih samorastnikov v Trebnjem, torej likovna manifesta-cija, ki bo hkrati pod pokrovitel-stvom sekretarja izvršnega komi-teja predsedstva CK ZKJ Stane Dolanc. In vse tja do sobote, 2. julija bo v Trebnjem vrsta prireditvev in svečanosti, ki naj čim bolj slovesno, hkrati pa tudi delavno proslavijo jubilej likovne manifestacije, ki je uvrstila Treb-nje med najbolj pomembne kulturne centre v Sloveniji, pa tudi v Jugoslaviji. Pojem trebnjske sli-karske in kiparske naive pa je se-gel tudi že preko meje, seveda v najbolj slovesno, hkrati pa tudi delavno proslavijo jubilej likovne manifestacije, ki je uvrstila Treb-nje med najbolj pomembne kulturne centre v Sloveniji, pa tudi v Jugoslaviji.

Letošnjega 10. jubilejnega tabora se udeležuje lepo število likovnih samorastnikov. Sicer pa je pokro-vitelj likovne manifestacije Stane Dolanc dobro označil pomen trebnjskega tabora v uvodni besedi, ki jo je napisal za jubilejni katalog in kjer med drugim be-remo:

«Trebnje je postalo resnično sre-dišče likovnih samorastnikov. Na-lici - samorastniki ustvarjajo li-kovne izdelke, ki so blizu našemu delovnemu človeku, zato ni čudno, da je zanimanje za to zvrst iz-leta v leto večje. To pa je tudi po-rostvo za njen nadaljnji razvoj. V vrste navštev stopajo novi, mla-di ljudje. To pa zagotavlja nadal-jnjo ohranitev samorastništva. Tak-šne likovne manifestacije, kot je trebnjski salon, nam odpirajo šir-še jugoslovanske dimenzije, omogočajo pregled kulturnih vrednot naših narodov in nam omogočajo celovitejšo oceno.

Vsa znamenja takšne manifesta-cije kažejo, da je namen dosežen. Ta pa je, da naj bo v središču naših stremenj družbena uveljavitev delovnega človeka in razvi-taja bogastva njegovega duhovnega sveta. Socialistična samouprava na družba je humana družba, ki osvaja človeka in s tem razvija njegovo ustvarjalno moč in člove-čnost. Družba se razvija hkrati s človekom, s širino njegovega duha, njegovim vse popolnejšim

V soboto, 2. julija pa se bo zvrstila dolga vrsta sklepnih sve-čanosti ob 10. jubilejnem taboru trebnjske naive. Najprej bo sla-vnostna seja upravnega odbora ta-bora in častnega odbora četrtega Salona likovnih samorastnikov Ju-goslavije. Ob tej priložnosti bo spregovoril podpredsednik zvezne-zbora skupščine Jugoslavije in predsednik častnega odbora Bo-gdan Osojnik, nato pa bodo podeli-

Patronat KZ - INAC svetuje

DOKLADA ZA OTROKA LOČENEGA ZAKONCA

V tej rubriki naš izvedenec Boris Simoneta seznajanja čita-tele z vsemi vprašanji v pristojnosti Patronata Kmečke zveze. Za vsa pojasnila se lahko zainteresirani obrnejo na Patronat KZ INAC, UL Cicerone 8/b, tel. 62-785. Urad je odprt vsak dan od 8.30 do 12.30 in popoldne od 15. do 17. ure, ob sobotah pa od 8.30 do 12. ure.

Vpr.: «Na jesen se mislim, po-četek svoj izloženki, ki pa že ima za seboj nesrečno zakon-sko izkušnjo, ki se je zaključila z ločitvijo. Ta gospa pa ima si-na, ki bo po poroki bival z na-ma in bo tako postal tudi moj sin. Zanima me, če bom imel pravico do družinske doklade, ki ga bom dejansko vzdrževal. Hvala lepa za vaše znanjaje. Sledi podpis.

V smislu člana Enotnega bese-dila zakona o družinskih dokla-dah se postavlja na isto raven zakonitih oziroma nezakonitih o-trok tudi tisti otroci, ki «so se ro-dili v prejšnjem zakonu zakon-ca».

Obstajalo je precej dvomov, če se lahko aplicira ta določba tu-di v primeru razveze zakonske zveze v smislu zakona št. 898 z dne 1.12.1970. Na ta račun se je izrelo kasalsko sodišče in je sprejelo tezo, da se pri vdelo-vanju vzroki, ki so privedli do lo-čitve. To pomeni, da ima razveza zakona zaradi ločitve isti učinek,

DELOVNA DOBA V BIVSI «CONI B»

Vpr.: «Sem že v penziji in ne delam več pri podjetju. Takoj po

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Bilo bi napočelo opustiti, kar ste pred nedavnimi začeli. Če boste bistri, boste imeli korist.

BIK (od 21.4. do 20.5.) S silo ne boste ničesar dosegli. Ravnanje zelo previdno. Prijeten večer v krogu prijateljev.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) V zasebnih odnosih ne zapuščajte stare poti za nove, ker se boste v bodoče kesali.

RAK (od 23.6. do 22.7.) To, kar boste na lahko pridobili, ne bo dosti vredno. Vabilo na obisk.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Dobro premislite, preden se lotite na-

prvi bojni črti. Kakšno je bilo razmerje v številu in boj-nem potencialu, nam pove naslednji podatek. Ita-lijanska divizija je imela v svojem sestavu normalno dve brigadi s po dveh polkoma, vsak polk pa je imel tri bataljone, brez pomožnih skupin; torej je bilo v diviziji 12 bataljonov samo pehote. Taka sila je navadila na dva že od topnštva na polovico zdesetkana avstrijska ba-taljona.

Na južnem grebenu Podgore in skozi vas Ločnik se je italijanskim enotam posrečilo približati se do železniške-ga in kamnitega mostu kakor tudi do same vasi Podgora. Avstrijski bataljon, poslan iz rezerve, pa je položaj raz-čistil in napadalec potisnil proti začetnim položajem.

NA MOSTIŠČU 6. AVGUSTA 1916 ZVEČER

Ob 21. uri je bil položaj na mostišču približno takle: Sabotin je padel, oziroma na njem so bile italijanske eno-te. Pri Sentmavru in nad Sočo pod Sv. Valentinom so

Strelske postojanke sredi goriskega pokopališča

RADIO VIZIJA

ČETRTEK, 23. JUNIJA 1977

ITALIJANSKA TV	JUGOSLOVANSKA TV
Prvi kanal	Ljubljana
13.00 ARGUMENTI: V pričakova-nju otroka	18.10 Profesor Baltazar — risanka
13.25 Vremenska slika	18.20 Obzornik
13.30 DNEVNIK in Danes v par-lamentu	18.40 ALJASKA — film
18.15 Napo, orso capo — risani filmi	19.30 A. E. Greidamus: Zugo in njegova senca
18.35 Cretinetti — komični film	20.30 DNEVNIK
18.45 Portret avtorja: Pericle Faz-zini	21.00 SVET 1900-1939 — doku-mentarec
19.20 Rin Tin Tinove prigode	22.00 V žino: GOVORJO MATU-RANTI
19.45 Almanah in Vremenska slika	Ob koncu POROČILA
20.00 DNEVNIK	Koper
20.04 TV ciao — glasbena oddaja	20.55 Otroški kotiček
22.00 ODPRTA SKATLA	21.15 DNEVNIK
Ob zaključku DNEVNIK, Da-nes v parlamentu in Vremen-ska slika	21.35 SEDMERICA IZ MARSA
Drugi kanal	23.20 Popolnjava: KONJICE IN TREBNJE
13.00 DNEVNIK 2 — Ob 13. uri	Zagreb
13.30 Poklic pripravevalca	18.15 DNEVNIK
17.00 Iz Sanrema: Vaterpolo	19.15 V kakšnem morju se bomo kopali
18.15 Iz parlamenta in DNEVNIK 2 — SPORT	19.45 Peščena ura
18.30 Delo, ki se spreminja	20.30 DNEVNIK
19.10 JAJCE IN KOKKA	21.00 Aktualna oddaja
19.45 DNEVNIK 2 — Odprti studio	21.50 SVET 1900-1939 — doku-mentarec
20.40 «IL VENTRE DI NAPOLI»	23.10 Portret Bore Mladenovića
EN DAN V «MESTU SON-CA» — prvi del	Svica
22.00 Politična tribuna	14.30 Konjske dirke
Intervju s tajnikom PSDI	19.30 Moto-kross
Romito in tajnikom MSI - DN	20.45 Svet, v katerem živimo
Almirantejem	21.15 Tukaj Report
22.30 A. Hitchcock predstavlja: VSE PROTI EVI	22.00 Report
Ob zaključku DNEVNIK 2 —	23.00 Eleonora in Marianna — prvo nadaljevanje

tura; 15.45 Srečanje z VIP; 16.10 E... state con noi; 16.30 Special Giorgia Albertazzi; 18.05 Big-band koncert; 19.20 Večerni pro-gram; 20.00 Folk; 21.05 Jazz; 22.05 Operete; 23.15 Lahko noč.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30 Poročila; 6.00, 7.55 Oni drugi dan; 8.45 Lahko; 9.32 Beetho-vovo življenje; 10.12 Za vse vaše probleme; 11.32 Povezke za vsa-kogar; 12.45 Prosta radio; 13.40 Romanca; 15.00 Tili; 15.45, 16.33 Qui radio 2; 17.55 Antepredmi-sec; 18.35 La bussola; 18.56 Ra-diodiskoteka; 19.50 Glasba v pa-lati; 20.20 Supersong; 21.00 «Požnati Simone» — radijska igra; 22.45 Operne skladbe.

KOPER

7.30, 8.30, 10.30, 12.30, 13.30, 14.30, 17.00, 17.30, 19.30, 21.30 Poročila; 7.05, 8.00 Glasba za do-bro jutro; 9.15 Pravilica; 9.30 Plošče; 10.10 Jajce; 10.45 Glasba in navesti; 11.30 Lepo polje; 12.05 Glasba po željah; 14.00 Na prostem; 14.10 Plošče; 14.30 Na knjižni polici; 14.40 Juke-box; 15.00 Operne skladbe; 16.20 In-termezzo; 16.45 The Originals; 17.10 Poslušajmo skupaj; 17.45 Iz opusa velikih mojstrov; 18.00 Tribuna mladih; 18.20 Ansambel Aynsley Dunbar; 18.30 Primor-ski dnevniki; 18.45 Zabavna gla-sba; 19.00 Glasba po željah; 19.35 Mladi izvajalci; 20.30 Pop glasba; 21.00 Glasbena fantazija; 22.00 Slov. skladatelji; 22.45 LP razpored.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 18.00, 19.00, 21.00 Poročila; 6.00, 7.30 Jutranja gla-sba in pogovori; 8.50 Klasična glasba; 9.00, 10.35 Vi in jaz; 11.00 Strnjena opera; 11.30 Park; 12.30 «Dragi očka»; 14.05 Koko jih im vidimo; 14.20 Dobroec satire; 14.30 Contropoesia; 15.05 Chiave di let-

loga. Ljubosumnost kvari vaše intimno življenje.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Bo-dite previdni, še posebno kar se tiče denarja. Ne pustite, da bi vas spravili iz ravnotežja.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Srečali se boste z vplivnimi ose-bami in utrdili položaj. Skrb v zvezi z družino.

SKORPIJON (od 23.10. do 22.11.) Pripravite se, da začnete na no-vo je pričelo delo. Ne spuščajte se v tvegane zadeve.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Reševati boste morali zapletene probleme. Vse se bo poravnalo in na težave boste pozabili.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Imeli boste težave, toda kmalu jih boste premostili. V zasebnih odnosih pokažite razumevanje.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Ne dopustite, da bi trutili dragoceni čas. Izpolniti boste morali ne-všečne naloge.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Izko-ristite vsak dan, kot bi bil naj-važnejši v življenju. Želi boste primerne uspehe.

16. GORICA JE PADLA (7. 8. 1916)

Naslednji dan, to je 7. avgusta, je italijanska pehota še večjo silo napadla avstrijske položaje na Podgori. Sil-ka prejšnjega dne se je ponavljala in branilceve moči so se drobile. Pomoči ni bilo od nikoder, ker je avstrijsko vojno vodstvo že po padcu Sabotina ugotovilo, da se na tem mostišču ne da vztrajati, in odločilo, da enote, ki so ostale v zaledju (okrog 9 bataljonov), zasedejo in branijo novo bojno črto vzhodno od Gorice. Ta bojna črta je te-kla v smeri k. 383 pri Plavah - Kuk - zahodni rob Vodi-ce - Sv. Gora - Katarina - Grčna - Rožna dolina - Sv. Marko - potok Vrtojba in naprej čez Orehovlje na Kras.

(Nadaljevanje sledi)

UPRAVNÍ SVET

UPRAVNI SVET

Gledalci ob progi Stockton-Darlington so se 27. septembra 1825 držali za trebuh. Mimo njih je ropotal in se hudo kadil umotvor nekega Stephensa. Slišalo se je tudi, da je prišel na cilj. Taksen železen smazek, ki puha iz njega, naj bi pomenil tehniško revolucijo? Zamenjal naj bi konje in ladje, spremenil način prevozanja? Kaj še!

Bogati ladjarji z ljubljanskega Brega in tisti v Zalogu so se spočetka le smejali. Potem, ko so zgradili železnico iz Liverpoola do Manchesterja in se je Avstrija iz hvalila s severno železnico, je začela ladjarje bosti misel, da so kočjaži tisti, ki bodo ob posel. Saj so vozili z Dunaja v Trst osem dni, in za to zahtevali kar tri goldinarje in 24 krajačev.

Podobno, vendar obrnjeno, so upali kočjaži. Ni ga bilo dne v Smoletem glavem stacionu (tanka je danes uredništvo Dela), da ne bi vozili z vročino: »Kaj potem, če je tarifa v smeri vodnega toka dvakrat cenejša! Samo dol že ne plujejo! Pa da smo devetkrat dražji, pravijo. Se pa zato ne vlečemo po poljevo. Po vodi tri dni do Zagreba! Samo osle dobiyo na kaj takega. Pobrlo jih bo, jih bo. Njih najprej!

Le bistri duhovi so zaslužili blizjaco se katastrofo za oboje. Dunaj in Trst sta že leta 1835 hitela razglabljati o možni novi progi Dunaj-Trst. Speljali naj bi jo mimo Gradca in Ljubljane. Trst se je v hipu navdušil, ustanovili duat železniskih komitejev, ki so se že leta 1837 naslajali nad rentabilnostjo proge, ki je še ni bilo. V tistih dneh niso poznali prekoračitev proračunov. Zato so na Dunaju pohvalno trepljali industrialca pl. Sino, ki je za gradnjo primaknil kar polovico: 100.000 goldinarjev. Poleg vojske, ki je tudi izgorevala v preiskavanju terena za bodočo progo, je zakuhalo še Ljubljano. Kako se odločiti? Pred seboj je imela dve varianti:

Prva je napovedovala traso po zgornji dolini Savinje in po Tuhinjski dolini proti Kamniku, druga ob strugah Savinje in Save. Se preden so progo Gradec-Celje, delo 17.000 delavcev, odprli 2. junija 1846 za javni promet, se je Ljubljana že odločila: proga bo šla skoznjol

»Bliza se železna cesta ...«

Težaško delo med Celjem in Ljubljano se je začelo že leta 1845. Na tisoče domaćinov in prav toliko Furlanov, Hrvatov, Cehov in Nemcev je začelo garati po 14 ur na dan za 30 krajačev. Največ med njimi je bilo Italijanov, ki so poznali rododovom v spomin na gradnjo zapustili v Sloveniji kraj Mailand (Milano) nad Zidanim mostom. Eksplozije, minervje na 39 km dolgi trasi in udarci kram-pov v živo skalo so načeli pesem splavarjev. Leta 1847 so izbrisali pri Zidanem mostu zadnje sledove mosta, ki ga je na nekdanjih rimskih ostankih leta 1224 zgradil babenberški vojvoda Leopold VI. Brez strojev so se zarili pri Hrastniku v živo skalo. Za njimi je nastal čez 200 metrov dolg predor brez enega samega opornika. Oddahnili so se šele v zelenju ljubljanskega polja.

V Ljubljani je v naglici raslo veličastno postajno poslopje. Kot knežji dvorec in s stolpom, podobno stolpoma na poslopjih v Celju in Zidanem mostu. Bolj kot gradnja jih je pestilo uravnavanje terena. Vse pa je bilo nared do leta 1849, ko je 18. junija ob treh popoldne državna policijska

direkcija zaprosila magistrat za pomoč pri vzdrževanju reda. Mnogi so navajali na postajo, kamor je prislo-pihala iz Celja v štirih urah in pol lo-komotiva »Ljubljana«. Za njo je pri-pejala na postajo, ki je premogla pet tirov in še tri v kurilnici, še ena ime-novana »Triglav«. Prvo so sestavili v dunajskih tovarnah lokomotiv po načrtih direktorja inž. Haswella, drugo leta 1844 na Dunaju po licenci Norris iz Philadelphije v ZDA. »Ljubljana« je vozila 50 kilometrov na uro, kar 10 kilometrov na uro več kot »Triglav«, obe pa na les.

Še vedno ni padla odločitev, po kateri trasi naj bi speljali progo do Trsta, ko je bilo že vsem po vrsti jasno, da se bo dalo odslej živeti le še od železnice.

Naval na magistrat je postal nez-nosen. Vsak drugi domaćin in vsi od-sluzeni vojaki po vrsti so hoteli posel na železnici. Kar 80 jih je hotelo nad-zirati brzojavno progo, ki je 31. janu-arya 1849 prvič začela delati med Du-najem in Gradcem. Celjem in Ljub-ljano. V Ljubljano so prispele mnoge železničarske družine. Tem je mora-la občina dati v najem stanovanje: sobo, kabinet, kuhinjo in dvorano.

Medtem ko sta se za uporabo kolo-dvorske restavracije grdo sporekla Ma-riborčan Josip Humer in ljubljanski gostilničar Andrej Nendig, je držav-no policijsko ravateljstvo naredilo red vsaj okoli postajnega poslopja. Življenjske Ljubljane se je v trenutku preselilo v severni del, Ljubljana se je spraznila kot fraketi v rokah pijan-ca, ladjarji z Brega so črtali z jedil-nikov ocvrte piščance in raké, nekda-nji cariniki na Bregu so se čez noč prelevili v carinike železnice, kočjaži pa v uslužnostne izvoške, oštevilčene, lepega govorjenja in obnašanja. V le-pem in gdem so vozili iz mesta na postajo le za 40 krajačev: enega ali štiri potnike, s torbami ali brez njih.

Peklenšček se preobje kamenja

Šestnajstega septembra 1849 so od-prli progo Celje-Ljubljana za javni promet. To so bile spočetka vožnje mi-mo obeliskov, zastav in slavnostnih bu-ovorov, slavolokov in navdušenega bu-čanja spaličev. Šele mesec pozneje je genialni načrtovalec proge dr. Karl

Ritter von Ghega izobilikov jo za-misel: trasa od Ljubljane do Trsta ne bo potekala po Poljanski dolini, ob Idrijci ter ob Soči do Gorice in do Trsta, temveč čez Kras!

Izbira »cenejšee in krajše proge pa je bila začetek treh velikanskih te-žav ...

Pred delavci je ležalo barje. Začeli so ga zasipavati od Vrtače do Pre-serja. Domačinom so se začeli smiliti težaki, ki so vozili skale iz kamnoloma Zalostne gore in iz Notranjih Goric ter jih kar naprej valili v barjanska tla. Toda: kar so podnevi nasuli, je po-noči požrlo barje. Iz dneva v dan je bilo barje enako lačno, da se je začelo med delavci šušljati o peklenščku, ki nagaja. Na nenavaden kraj je moral priti celo cesar Franc Jožef osebno, da bi se prepričal o nezalisanem iz-ginjanju skal in o vragu pod zemljo. »Kar zasipavajte naprej. Če je vrag v tem močvirju, se bo že našel!« In se je res. Ampak šele čez tri leta! Nenehno, od leta 1851 do 1854 so stili vrage. Šele nato so začeli graditi na-sip, ki so ga končali maja 1857.

Nasip, ki se je na barju prebil še skoz skalnat hrib pri Notranjih Gori-cah, je začel ob drugo, podobno teža-

vo pri Borovnici. Spet barje in glo-boka dolina! Italijanski delavci so za-čeli zabijati pilote. Nanje so postavili stebre za most v dveh nadstropjih. Spodaj 22 obokov, zgoraj 25. Vse so sestavili iz klesanega nabrežinskega kamna, ki se je v večjih rokah spre-mnil v 561 metrov dolgo in 38 me-trov visoko mojstrovino. Po petih le-tih nepretrganega dela je nastal borov-niški viadukt, največji zidani most v srednji Evropi. Pa še z naklonom in ovinkom!

Železna cesta je spet zavila iz moč-virja, tokrat na Kras. Graditelje je za-skrbeo: kako preskrbovati lokomoti-ve z vodo? V Logatcu, na Rakeku, v Pivki in v Postojni je bilo ob grad-nji proge treba misliti tudi na vodne črpalke. Sreča se je nasmehnila šele v Gornjih Ležeh, kjer so našli na izvir te- lahko zgradili dva nabiral-nika. Z 38 kilometri dolgo vodovodno cevjo, ki so jo speljali kar med tiro-ma, so privlekli vodo do Divače. Seža-ne in Proseka. Po naključju so želez-niški inženirji odkrili izvir tudi pri Nabrežini ter zagotovili vodo še trža-ški postaji.

Zanjo je postavil temeljni kamen spet Franc Jožef, sam. Slovesnost je opravil 14. maja 1850 s srebrnim klavir-om, ki ga še danes hranijo v Trstu.

Osemindvajseti julij 1857 je bil tež-ko pričakovani dan: po dvasetih le-tih gradnje je prvi vlak pripeljal iz Ljubljane v Trst. Tokrat pa v njem ni bilo njegovega veličanstva. Kajti tri leta prej, ko se je peljal z dvor-nim vlakom na otvoritev postaje Glog-nitz, so železničarji pozabili na poseb-nost dvorne lokomotive. Ko je cesar-sko kraljeva godba igrala in je dvor-ni vlak pripeljal na pokriti peron, je strašno počilo. Cesarost v vlaku je pomislila, da je atentat, pa je bil le dimnik lokomotive previsok in je po-snel vso streho perona.

Vlada si je mela roke, ko je trža-ška železnica preševala: prvo leto 30.000 potnikov, naslednje leto trikrat toliko! Še bolj pa se je južna želez-nica razcvetela nekaj let pozneje, ko so dokončali dvotirno progo od Duna-ja do Trsta. Takrat šele se je povsem uresničila želja Avstro-Ogrske: priti do morja po tiri.

Lokomotive, ki jih je ljudstvo krsti-lo za »Luka Matijev«, so do leta 1865 kurili samo z lesom, le redkokdaj s koksom. Med Gradcem in Ljubljano so vozili potniški, mešani in tovarni vlaki. Potniške kompozicije s štirimi vagoni so bile najdaljše in so vozile iz Ljubljane do Zidanega mosta dve uri in 15 minut, do Celja štiri ure, do Gradca devet ur (danes sedem ur). Uporabo lokomotiv, ki so dosegle 40 km na uro (tovarni vlaki 30 km), je že leta 1846 ogrozila dvakrat močnejša »Farnfeld«. Njen primerek smo Slo-venci ohranili ter ga leta 1949 v Ma-riboru restavrirali. Danes ga hranimo v Grosuplju.

Tudi prvi vlak ni nova iznajdba. Prvič je peljal že ob otvoritvi proge v Trst. Ljudje pa so se mu izogibali. Ne toliko zaradi hitrosti kot zaradi drage vožnje.

Dokler niso vpeljali tretjega raz-reda, se kmet in delavec nista vozila. Na vlak sta prišla le takrat, kadar

sta se postavila na mesto današnjega ljubljanskega Trnovec. Tamkaj so namreč pobirali priložnostno delovno silo, tudi prostovoljce za zaviranje v-lakov — zavirače. Kadar pa je bilo sla-bo vreme, so jih nabrali oziroma na-lovili le s pomočjo policije, zakaj raz-vedelo se je, da ob zametih in burji vlak resda pripelje v Trst, vendar prej ko ne s kakšnim zaviračem manj ...

Zavirače lovi policija

V rošni dobi železnice so namreč zavirali ročno, lesene zavornice cikle pa so se na hudih klancih rade vzele. Tudi revmatizem zdaj ni več pokliena bo-lezen strojevodni in sprevoznikov. Prvi vozniki so morali skupaj z lokomoti-vo rezati zrak, dokler niso šele po le-tu 1860 ugotovili, da brez strojevod-niških hišic dolgo ne bo več šlo. Zagri-zeno so jih izpopolnjevali dolgi deset let, zakaj v neurtih je strojevodjem od-neslo vse preveč dežnikov.

Pravzaprav so se sprva varno in brez skrbi vozili le potniki, medtem ko so se sprevozniki prebijali do njih po zunanjih stopnicah in tako ležli iz vagona v vagon vse dotle, dokler jim ni spodrsnilo.

Pa vendar so akrobatski uslužben-ci in njihovi hlapci s 100 konjskimi močmi nekaj zbujali zavist in občudova-nje. Se bolj neznaten se zdi nekdanji vozni park ob modernih, dvojnih elek-tričnih lokomotivah s 5000 konjskimi močmi. Te brezdimne pošasti nove do-be pa jo kljub povečani moči še ved-no ubirajo po poti, ki je ostala.

Danes obnovljena, delno spreme-njena in elektrificirana proga je le še tu in tam obdržala stalne spremljeval-ce sopeh prednic — čakalnice, po-dobne stražarnice. V vsaki je stal »tekač«. Čakati je moral na listek z najavo vlaka in z njim se je zapodil do naslednje čakalnice. Ti prvi sloven-ski maratoni so uprizarjali divje sta-fete ob progi vse do iznajdbe telefo-na.

Tudi hapaajalni postaj in kurilnici ni nikjer več. Zadnje so ob gradnji avtomobilske ceste podrli v Postojni, 95 metrov dolgi ljubljanski pa je že pred 15 leti sneg udrl streho. Podrli so jo in z njo so izgubili tudi njene stalni »stanovalec« — in zato kot vrane črni vrabci, »hachauzarjia«.

Ostala je tudi zaščitena čuvajnica med Borovnico in Verdum nad Bistro. V njej se je namreč leta 1871 rodil mož, ki je zgradil Minneapolis v ZDA — slavnj arhitekt Ivan Jager. Po za-slugi nekega železničarja smo obdržali tudi otpljiv spomin na slavni borov-niški viadukt: polovico enega samega stebra. Vse do obnove in elektrifika-cije proge Sentilj-Maribor pa so zdr-žale tirnice z letnico 1891. Izdelali so jih v Donawitzu, od koder smo nekaj tirnic odkupili tudi za del proge Beo-grad-Bar. Današnje, ki jih izdelujejo v Zenici, zdrže okrog 10 let.

V spomin na 120 let južne železnice bo 18. junija ropotal po tiri tudi del-ček obujene zgodovine. Parna lokomo-tiva, ki je prvič zapuhala pred pol stoletja, bo peljala v enodnevno pre-bujenje čez 80 let stare muzejske va-gone vseh treh razredov in službeni poštini voz, ki so ga obnovili po spo-minu in starih fotografijah v Dobovi.

Edini muzejski vlak, ki ga premore Jugoslavija, ne bo prazen. V njem se bo trlo ljubiteljev starih lokomoti-va, ki je prvič zapuhala pred pol stoletja, bo peljala v enodnevno pre-bujenje čez 80 let stare muzejske va-gone vseh treh razredov in službeni poštini voz, ki so ga obnovili po spo-minu in starih fotografijah v Dobovi.

Enotnost politike pa je treba zagotoviti tudi drugje. Marsikje se prevladuje mnenje, da je z ustano-vitvijo in delovanjem komisij za verska vprašanja storjenega dovolj.

Ni pa še prave organiziranosti. Predvsem pa ni delitve dela. Pri stopi do religije so si na las po-dobni, identični, pa vendar bi mora-lo prihajati do razlik, vsaj če bi gledali s stališča države, zveze ko-munistov in socialistične zveze. Življenje je dosti bolj zapleteno, da bi si lahko vse odgovore po-iskali v zakonih in predpisih.

Toda tudi te bi v osnovi morali poenotiti za vso državo, vsaj v zve-zi z zdravstvenim varstvom in s pokojninskim zavarovanjem duhov-nikov in učencev verskih šol. Ena-ko velja na primer še za davčno in kulturno politiko, če bi se ome-jili samo na glavne točke.

Akcija je stekla. Posvetovanje samo je bilo vsekakor zelo korist-no. Uspešnost pa bomo lahko oce-njevali le v praksi. Upajmo, da zdaj v vsakodnevni.

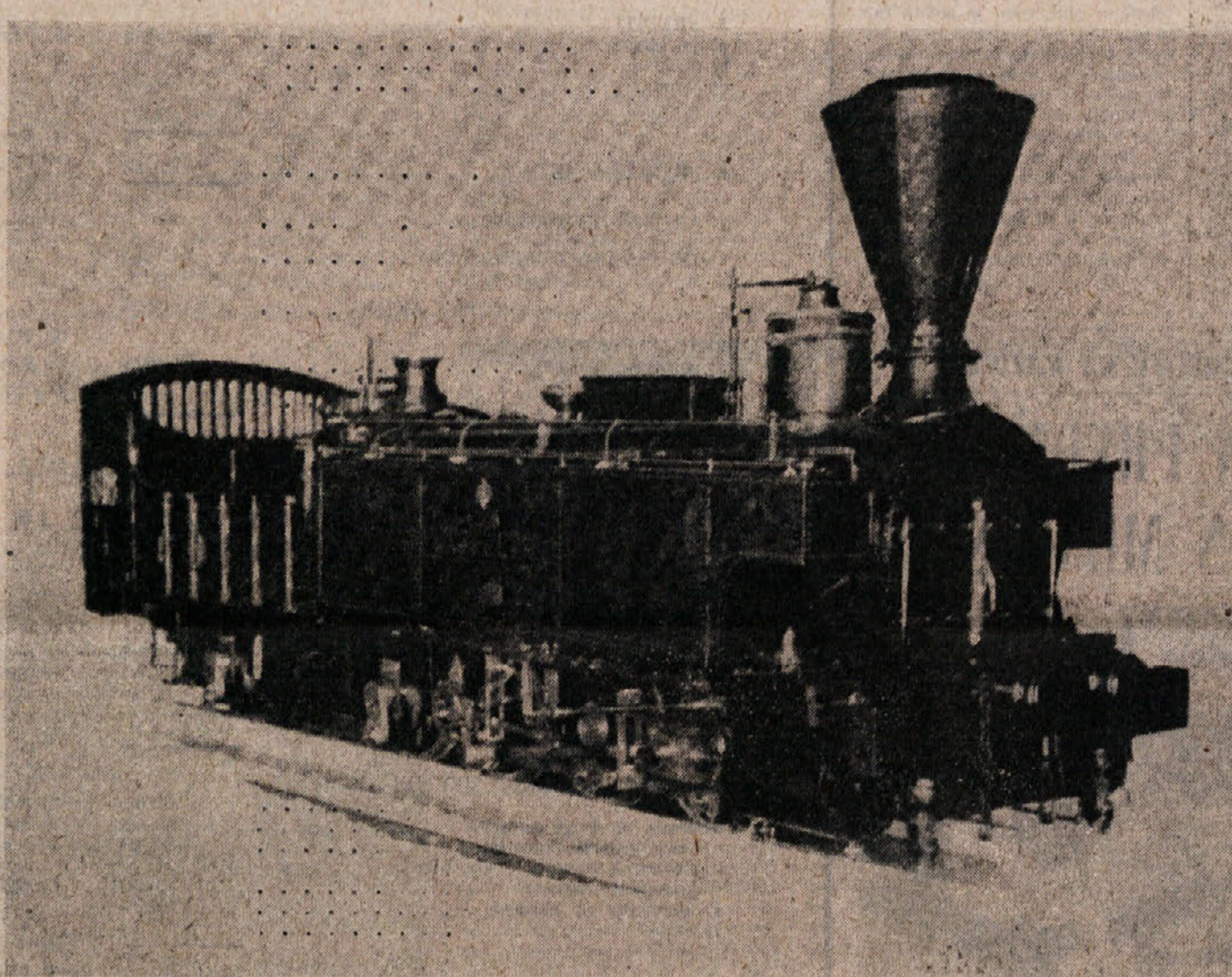
Enotnost politike pa je treba zagotoviti tudi drugje. Marsikje se prevladuje mnenje, da je z ustano-vitvijo in delovanjem komisij za verska vprašanja storjenega dovolj.

Ni pa še prave organiziranosti. Predvsem pa ni delitve dela. Pri stopi do religije so si na las po-dobni, identični, pa vendar bi mora-lo prihajati do razlik, vsaj če bi gledali s stališča države, zveze ko-munistov in socialistične zveze. Življenje je dosti bolj zapleteno, da bi si lahko vse odgovore po-iskali v zakonih in predpisih.

Toda tudi te bi v osnovi morali poenotiti za vso državo, vsaj v zve-zi z zdravstvenim varstvom in s pokojninskim zavarovanjem duhov-nikov in učencev verskih šol. Ena-ko velja na primer še za davčno in kulturno politiko, če bi se ome-jili samo na glavne točke.

Akcija je stekla. Posvetovanje samo je bilo vsekakor zelo korist-no. Uspešnost pa bomo lahko oce-njevali le v praksi. Upajmo, da zdaj v vsakodnevni.

Boris Kutin

Takšne so bile gorske lokomotive »Engertha«, ki so jih po prvi svetovni vojni uporabljali le še kot premikalce. Vlekle so vagona po klancih našega Krasa.

Osvobajanje brez receptov

Ne sedanjosti, še manj bodočnosti, ne moremo graditi, če bomo kakorkoli razločevali med vernimi in nevernimi. Za tako pot smo se opredelili že pred ustanovitvijo nove Jugoslavije, izkušnje pa jo samo vselej znova potrjujejo. To je bilo vodilo posvetovanja, ki ga je o religiji priredilo predsedstvo CK ZKJ.

V tem seveda ni nič novega in nič spremenjenega glede na stališča, ki smo jih izoblikovali v življenju naše družbe. Od posvetovanja tega nihče ni niti pričakoval. Poudarek je bil drugje: religijo bo treba bolj osvetliti. In to iz dveh strani: najprej tako, da jo bomo lahko natančno poznali, jo razumieli (v dilemi, ali naj bi posveto-vanje pripravili še bolj nacrtno, na višjem znanstvenem temelju ali pa si dovolili še povečanje časovne zaostanka na tem področju, so se odločili za hitrost, za akcijo), potem pa tudi dosledno poskrbeli za odpravo sektaštv, enako nevar-nega nasprotnika naše družbe, kot je klerikalizem, ki pa je ves čas pod vojno napovedjo.

Ni svobode za teiste brez svobode za ateiste in obratno. Bitka za svobodo vere je povezana z bo-jem za vse druge svobode: de-lovnega človeka in občana. Gleda-no v tej luči, je vprašanje o ver-ski svobodi takoj na višji stopnici, kot jo dosegajo verske skupnosti. Gre za družbeno zadevo, za po-dročje, ki je pomembno za vso skupnost.

Zato si tu ne moremo in ne smemo dovoliti slepomnenja, še manj ribarjenja v kalnem, ki je še velikokrat prisotno, ko se raz-lični cerkveni krogi »globoko za-skrbljenosti« spranjujejo — kam plo-ve? Kaj hoče ta socializem od vernika, v katero smer naj razpe-njamo jadra, da bodo dobila naj-boljši veter? Mnenja napača Pija XI., češ da socializma ni moč spraviti v sklad z verskimi nauki

katoliške cerkve (o njej so na po-svetu daleč največ govorili in na koncu tudi priznali, da je ta na-paka »privilegija« posledica hitrih priprav), češ da je zamisel takšne družbe povsem tuja, kuščanska res-nica, je danes sicer premagana, ne pa še povsem pozabljena. Tudi po-koncilskih spremembah cerkev ne priznava socializma kot rezultat razrednega boja. Upošteva pa ga kot dejstvo, ki je vse močnejše in čedalje bolj prisotno. Poleg pri-znanj, ki jih je marksizem kot znanstveni teoriji, predvsem pa vsakdanji praksi, vsekakor treba izreči, pa se skuša vzporedno s tem uveljavljati miselnost, kako vse to skupaj velja le za materialno po-dročje, človeško blaginjo.

Marksizem naj bi zapostavljal človeško, duhovno plat. Tu naj bi spoznal svojo zmoto, svojo luknj-čavost in politikal na pomoč vero, ki bo zamašila te vrzeli. Ta teza je seveda nevarna, saj se cerkev njo postavlja v vlogo predst-avniške družbe, s čimer pa daleč pre-sega svoj delokrog.

V odgovorih na takšne in po-dobne teze bi morali biti zelo na-tančni in utemeljeni. Dokaži lahko je razložiti načelo, da smo komu-nisti ateisti, ne pa ateisti, kar je bistven razloček. Dosti bolj ob-čutljivo pa je vprašanje socialistič-nega razvoja kot spontane težnje k ateizmu. Za osvobodjanje gre, za osvobodjanje na vseh področjih. Recepta, še manj pa aktivističnega programa boja za ateizem pa ni. Načelno naj bi se religija zgubila tako, kot se je rodila. Kot pa ni-hče ni mogel napovedati njenega rojstva, tako tudi ne bi moral pre-roško govoriti o njeni smrti.

Zakaj je to tako pomembno? Že zdaj, ko se ta proces uoatovanja re-ligioznosti komajda začel (bume-rang iz določenega obdobja razvo-ja socializma družje nas je opočil, da je oženje kakršnih koli okvirov

človekove svobode, tudi verske, vse-lej le pospeševalo religiozno za-vest), sploh niso redka misljenja (bolj v tujini kot doma), da skuša-mo pri nas uveljavljati ateizem. Dokazi naj bi bili v tem, da država s cerkvijo nima konkordata, da v solah ni verouka, da verski praz-niki niso tudi državni, prav tako ne njeni uslužbenici, in podobna močno poenostavljena (zloname-rna) gledanja. S prikazovanjem, kaj je to ločitev cerkve od države (to je načelo, ne pa izdvojitve cerkve od družbe), s poudarjanjem samo-upravljalstva, pravice do odloča-nja, ustvarjanja in odgovornosti vseh, ne glede na versko pripad-nost ali prepričanje, bomo pose-kali take korenine. Podobno zgre-šeno je tudi vprašanje na temo, ali naj cerkev pri nas zdaj služi »novemu gospodarju«!

Zato vprašanja obstoja in per-spektive religije v socializmu ne smemo izenačevati z vprašanjem vloge in perspektive cerkve v do-ločeni družbi. Marko Kerševan se je v Zagrebu tako vprašal, ali ni možno, da religija kot drugi druž-beni pojavi in potrebe preživi osno-ve in razmere, v katerih je nasta-la, in za vti na drugačnih temeljih, v drugem poslanstvu tudi v brezrazredni družbi.

Mar ni mogoča religija, ki ne bi pomenila duhovnega utesnjeva-nja človeka, marveč njegovo osvob-ojanje? Če je že dokazano, da kaj takega ni mogoče v razrednih družbah in v okviru ideologij vla-dajočih razredov, kako pa bi bilo v brezrazredni družbi? Ali je reli-gija že sama po sebi tudi odutje-tev, ali bi šla lahko po poti umet-nosti in znanosti na primer?

Vse to zveni dosti bolj zaplet-eno in useno, kot pa je v resnici. Jedro tega je namreč, da je odmi-ranje religije s preobrazbo odu-ševljenih razrednih odnosov le hi-poteza marksistične teorije religije,

sploh pa ne poseben, posredni cilj marksizma kot teorije razrednega boja. Ta cilj je samo preobrazba družbenih odnosov, brezrazredna družba, ne pa družba brez religije.

Iz tega izhaja, da je nesmiselna in zlonamerna trditev, češ da reli-giozni ljudje v sodelovanju z mar-kisti pri gradnji socializma s tem pomagajo kopati grob lastni reli-giji. Z drugimi besedami bi to po-menilo, da religiozni ljudje spre-je-majo marksistično teorijo religije kot njeno hipotetično postavko, ne sprejemajo pa marksistične razred-ne analize; da gledajo na vpraša-nja izvora in perspektive religije kot marksisti, na svoj družbeni po-ložaj in perspektivo pa kot ne-marksisti.

To pa je v bistvu izhodišče ne-religioznih antimarksistov, saj re-ligiozni človek ne sprejema pred-pstavk, da religija nastaja in iz-ginja z določenimi družbenimi odno-si. Vernik pa sodeluje z marksisti pri spreminjanju družbenih odno-sov zato, ker s tem vidi svojo bo-dčnost in možnosti sebe kot de-lavca in človeka v pripravljanju, da ta sprememba ne bo pomenila kon-ce religije, marveč nasprotno, nje-na izvora in perspektive religije kot marksisti, na svoj družbeni po-ložaj in perspektivo pa kot ne-marksisti.

S tem v zvezi je treba dodati še nekaj. Marksizem se spopada z religijo kot s posebnim pogle-dom na svet. Marksisti si odkrito prizadevajo, da bi si pridobili ljudi za takšno gledanje in prepričanje. To je tudi sestavni del njihovega boja za revolucionarne spremembe v družbi. Toda če bi to delali tako, da bi oteževali enotnost religioznih in nereligioznih do programa in boja delavskega gibanja, bi pozab-ljali na smisel svojega pogleda na svet.

Sirjenje aktivnosti v samooprav-ljaljski bazi je osnovna, pa tudi najbolj zahtevna naloga našega da-

našnjega in jutrišnjega dne. Tega nikakor ne bomo dosegli, če ne bomo, to velja predvsem za soci-alistično zvezo, široko odprli vrat vsem vernikom, ki hočejo, čutijo, da morajo prispevati svoj delež h gradnji družbe. Ta vrata sicer nikdar niso bila zaklenjena, zato pa so bila kar dostikrat le priprta. Pri tem je treba biti samokri-tičen. V praksi odstopanj od načel ni bilo tako malo, da bi lahko šli gladko prek njih, vendar spet ne toliko, da bi jih lahko posploš-ili. Ni pa preveč težko izbrskati, zakaj je do odstopanj prišlo. Pred-vsem je treba uperiti prst v pre-majhno, tudi nezadostno idejno-politično usposobljenost sicer do-bronamernih kadrov. Ker sami v sebi ne vedo točno, kako in kaj, se boje stopiti v stik z vernimi, misleč, da bi jih potem kdo lahko obtožil oportunitizma, protipartijske-ga delovanja, zastopanje religije in podobnega.

Na drugi strani brega pa so zlo-namerneži, ki delujejo birokratič-no, podcenjevalno do vernikov, jih neposredno ali posredno odvrača-jo od vloge, ki jim po naši ustavi ni-je dodeljena, kar je tudi presah-nila gledanja, ki so vernika pre-prosto izenačevala s klerikalcem, versko prepričanje pa istovelila s klerikalno političnim delovanjem.

Pravimo, da to vemo, da se za-vedamo, kakšna politična škoda na-staja zaradi tega. Skušnje so po-trdile, da je sektaštvo podaljšana roka pravega klerikalizma. Ne so-delujeta sicer neposredno, toda raz enega povzroča širjenje dru-gega. In zveza komunistov se bo problema lotila pri glavi, če bo začela pometati pred svojim pra-gom. To pa pomeni akcijo. Ni do-voľ izoblikovati teoretičnih izho-dišč, treba jih je tudi uveljav-ljati. Če je dokazano, da sektaštvo ustvarja neenakopravnost občanov, potem je treba pošteno stopiti na

V VSEJ ITALIJI JE STAVKALO DVA IN POL MILIJONA DELAVCEV

Delavska shoda v Milanu in Turinu v podkrepitev sindikalnih zahtev

V obrambo ravni zaposlitve in za naložbe na Jugu - Bentivogli zahteval
večjo udeležbo delavcev pri odločanju - Trentin govoril v Milanu

RTM, 22. — Več kot dva in pol
milijona kovinskih delavcev pod-
jetij z državo udeležbo, tekstilnih
delavcev in gradbenih je stavkalo
danes za štiri ure v podkrepitev zahtev,
ki so jih postavile delavske
organizacije tako imenovanim
velikim podjetjem in ki zadevajo pred-
vsem raven zaposlitve in naložbe na
Jugu. V milanski pokrajini in v Pie-
montu so stavkali tudi delavci za-
sebnih kovinskih podjetij.

Kar zadeva kovinske delavce
podjetij z državo udeležbo, je na-
men zveze kovinskih delavcev za-
bavljati hiter začetek pogajanj v o-
kviru posameznih podjetij. Današ-
nja stavka ima tudi namen premak-
niti z mirne točke pogajanja v ne-
katerih podjetjih bivšega EGAM in
GEPI ter tovarni, ki proizvajajo po-
sno jeklo. FLM poudarja tudi pra-
vilo izbire IRI za uresničitev pe-
tega železarskega središča v Gioi
Tauro. Zveza kovinskih delavcev
je proglasila ponovno splošno stavko
za 1. julija.

Tekstilni delavci in delavci na pod-
ročju konfekcije ter proizvodnje čev-
ljev pa stavkajo za ohranitev ravn-
ni zaposlitve tako v zasebnih kot
v javnih podjetjih, kjer so se zlasti
občutne posledice krize, ki je za-
jela vse področje.

V Piemontu je stavkalo 900 tisoč
delavcev. Stavko je organizirala sin-
dikalna federacija CGIL, CISL in
UIL v obrambo ravni zaposlitve ter
za obnovo dopolnilnih pogodb. V
Turinu je bila manifestacija, ki se
je zaključila s shodom v središču
mesta. Pet različnih sprevedov se
je steklo v središčni Trg San Carlo,
kjer je tajnik CGIL Trentin po-
udaril enotnost sindikalnega gibanja
ter izrazil gotovost, da se bo sin-
dikalno gibanje v vseh tovarnih bo-
lo, dokler ne bo doseglo ciljev, ki
so si jih tovarniški sveti zastavili.

Trentin je nato omenil, kateri je
cilj sedanjega sindikalnega boja:
povečanje zaposlitve na Jugu, spre-
menitev Montedisona v javno ustano-
vo ter zagotovitev bolj človeških de-
lovnih pogojev v nekaterih tovarnih.

V Milanu je generalni tajnik ko-
vinarskega sindikata CISL Bentivogli
poudaril, da kriza v industriji
res obstaja, da pa se zdalec ni ta-
ko huda, kot bi to hoteli prikazati
delodajalci, ki se poslužujejo teh
ustrojalnih tez, da bi je zvišali
svoje dohodke na račun delavcev.
Trenutno hite delavsko gibanje hudo
bitko, da bi si zagotovilo večjo
odgovornost pri soočanju s krizo.
Trentin je poudaril potrebo po več-
jih naložbah na Jugu ter po pre-
nosu proizvodnega aparata na Se-
veru. Zato ni mogoče sprejeti de-
stava, da nas samo informirajo o
pobudah, kar to pomeni izločitev
pravice, ki smo jih dosegli z delo-
no pogodbo, je dejal Bentivogli, ki
je polemiziral tudi s predsednikom
Confindustria Carlijem v zvezi s ta-
ko imenovano centralizacijo v pod-
jetjih, kar je samo način za "div-
jo" restrukturno, ki povzroča za-
pustitev tovarni in zmanjšanje zapo-
silitve.

V Turinu so nenadoma začeli stav-
kati uslužbenici mestnega prevoznega
podjetja, kar je, poleg delavskih
sprevedov, še bolj otežilo položaj
v mestu. Uslužbenici podjetja zahtev-
vajo nepretrgan delovni urnik za
vse potujoče osebe, medtem ko ima
sedaj te pogoje samo 55 odst. tega
osebe. V teku so mrlična pogajanja
med vodstvom podjetja in sin-
dikalnimi organizacijami, ki so na-
povedale, da se bo stavka, ki se je
začela med 8. in 9. uro, nadalje-
vala do podpisu sporazuma.

V Genovi je 15 dni stavka 6.000
pristaniških delavcev, danes pa so
na splošni skupščini sklenili, da bo
do stavkali še naprej, kljub nasprotni
mnenju predstavnikov vsedr-
žavnih sindikalnih organizacij, ki so
predlagale, da bi stavko prekinili.
Jutri se bodo sindikalni predstavniki
pri pristaniških delavcih sestali s
ministrom za mornarico Ruffinjem,
s tem v zvezi pa so pristaniščniki
mnenja, da njihova stavka lahko od-
ločilno podpre njihove ničesar (if)

NEW YORK, 22. — Prvič v
ameriški zgodovini mora neki bivši
pravosodni minister za zapache, če-
prav v sodobno urejeno in vodeno
kazalnice.

Nizozemskega ministra Johna Mit-
chella so obsodili zaradi udeležbe
pri zvezi Watergate in bo moral
predsedati od najmanj 20 mesecev
do največ treh let. Ista usoda je
doletela bivšega šefa personala
Bele hiše Haldemana.

Afera Jadran pred koprskim prizivnim sodiščem

KOPER, 22. — Pred senatom ko-
prskega okrožnega sodišča se je kon-
čal prizivni proces v zvezi s
Ziberna. Kakor je znano, je vrhovno
sodišče Slovenije predalo koprskemu
okrožnemu sodišču celotno gradivo
v ponovno obravnavo zaradi prekr-
šilne nepravilnosti členov sodbe. Šti-
rile dnevi razprave pa niso prinesli
glede krivde obtožencev ničesar no-
vega.

Javni tožilec je zahteval za Zibe-
ra, Palisko in Gulica celo višje kaz-
ni, saj je bil to primer enega izmed
največjih gospodarskih kriminalov v
začetnih letih. Ponovno okvalificirana
bodo le nekatera nebitvena kazens-
ska dejanja, pri Prežernu in Djordje-
viču pa bodo upoštevali olajševalne
okoliščine. Ponovno sodbo bodo iz-
rekli v ponedeljek, (l.o.)

Smrtna nesreča pri Koprju

KOPER, 22. — Sinoči okrog 22.
ure se je pripetila na cesti med Izolo
in Koprjo huda prometna nesreča,
v kateri je izgubil življenje 30-letni
Albin Priback iz Padne, zaposlen pri
koprskem cestnem podjetju. Priback je
vozil iz Simonovega zaliva proti Ko-
prju, na glavni cesti v Izoli pa ga je
zaneslo na levo stran cestišča, kjer

Tajnik kovinskih delavcev CISL Bentivogli med večeranjem delavskim shodom v Milanu (Telefoto ANSA)

PROCES ZARADI SPODLETELEGA POSKUSA DRŽAVNEGA UDARA

Capanna: notranje ministrstvo je bilo obveščeno o prevratniškem rovarjenju Valeria Borgheseja

Obtoženec, ki je poveljeval oddelku strazarjev Viminala, je del krivde zvrnil tudi na SID

RIM, 22. — Urad affari riserva-
tis pri notranjem ministrstvu (Od-
sek je bil po aferi o protikomunistem
teleskopskem prisluškovanju razpu-
ščen in nadomestjen prej s protite-
ristično službo in nato z varnostno
službo SdS) je »vedel vse« o pripra-

DRAGOCENA GLAVA

Na dražbah znamenite lon-
donske družbe "Christie's" je mo-
gloče, kot znano, najti mar-
šičke, niče pa najbrž ni pri-
čakoval, da bo na prodaj tudi
glava človeške glave, sicer
balzamirana, vendar pa dokaj
groljiva, troječa. Glavo, celo
fin proizvod morskarske obrtni-
štva kot je rečeno, v opisu v
katalogu, so prodali za 20 mi-
lijonov lir, najbrž zato, ker je
bila tudi zelo levo tetovirana z
motivi iz Nove Zelandije.

Na dražbi so v bistvu raz-
prodali zanimivo zbirko rami-
stivnih predmetov, ki jih je
zbral uradnik londonskega vo-
dovnega podjetja. Mož je bil
mrt pred šestimi leti in ni ni-
koli poteval v tujino: vse pre-
dmete svoje zbirke je našel pri
londonskih starinarjih, ter na
razprodajah majhnih muzejev,
ki so se hoteli iznebiti nepo-
trebnih in odvečnih ekspona-
tov. Dražba je vsekakor popol-
noma uspešna in posamezni
predmeti so vrh organizator-
jem milijon funtov šterlingov
(približno pol milijarda
lir). Najvišjo ceno je dosegel
havaški plašč, šest iz pol mi-
lijona papagajevih peres, ki pa
je nekdo kupil za 154 tisoč fun-
tov šterlingov (230 milijonov
lir).

vah za Borghesejev spodleteli po-
kus državnega udara: tako je davi
zagotavljal policijski major Enzo Ca-
panna; eden od 77 fašistov, ki so
osumljeni sodelovanja pri poskusu
golpeja in ki je poveljeval avtonom-
nemu oddelku policistov, ki stražijo
palaco Viminala. Obtoženec, da je
dovolil vstop v notranje ministrstvo
oddelku prevratnikov, ki bi pod vo-
dstvom Stefana Delle Chiaie morali

zasedi radijski center Viminala. O-
benem naj bi jim izročili tudi ključe
orožarne, iz katere je izginila bro-
strelka. Orožje so nato našli med
preiskavo.

V odgovor na vprašanje predse-
dnika sodišča, je Capanna poudaril,
da je brzostrleko skupaj z drugimi
petimi izročili strazarjem urada «af-
fari riservati». Na orožju naj ne bi
bilo znakov, po katerih naj bi člo-
veku lahko ugotovili, če je bil kuplje-
n v tovarni ali kje drugje in zato
ni bilo mogoče odkriti točnega izvora
(preiskovalni sodnik je v uveljavljeni
obtožnici trdil, da so izginulo brzo-
strelko nadomestili z drugo, ki je
bila pa le groba kopija prve).

Potem ko je s tem odgovorom o-
čitno vpletel v afero tako obvešče-
valno službo kot notranje minist-
stvo, je Capanna skušal rešiti same-
ga sebe in zbrisati svoje ime iz zru-
noma osumljenih. Na dan spodlete-
lega udara ssem bil namreč z dru-
žino pri materi. Zaradi tega ni bil
on tisti, ki je onemogočil vdor fašistov
v notranje ministrstvo. Častnik je
nato zagotavljal sodnikom, da ne
je ničesar o tovarnjaku, s katerim
naj bi peljali v Viminalu ukraden
orožje skupini zarotnikov, ki je
čakala v Ul. 21. aprila na sedežu zdru-
ženja padalcev. Med tem prevozom
je namreč izginila omenjena bro-
strelka. Ob nepričakovanem ukazu,
naj se vsi vrnejo domov, so zarotniki
na hitro naložili brostrelke na to-
vornjak in vrnili uradno, šele ob
povratku tovarnjaka v notranje mi-
nistritvo, pa so odkrili, da je ena
brostrelka zmanjkala.

Majoor Capanna je vpletel v svoje
pričevanje tudi etrohno skrivnostni-
Co, naj verjamemo njegovim besed-
dam, naj ne bi bil ničesar gledal za
7. in 8. december seznamov, na ka-
terih so zabeležili prihode in odho-
de vseh vož v notranje ministrstvo.
Dodal je tudi, da ni nikoli zvedel
za okrožnico, ki jo je policijski na-
čelnik poslal vsem oddelkom in s
katero je konec decembra 1970, leta
opozoril na možnost prevratniških iz-
padov. Ob koncu je častnik še
pribil, da je prepričan, da po-
kus državnega udara sploh ni bil
uspešen. Skratka preiskovalci naj bi si
vse izmislili.

Zasliševanje Capanne je potrdilo
proces, ki se je v ponedeljek in to-

OBISK LIBIJSKEGA VODITELJA V JUGOSLAVIJI

Dejavnost neuvrščenih v ospredju pogovorov med Titom in Gedafijem

Posebno pozornost sta posvetila tudi vprašanju Bliznjega vzhoda

BRIONI, 22. — Danes so se za-
čeli jugoslovansko - libijski pogovo-
ri na najvišji ravni. Dopoldanske
uradne pogovore, ki sta jih vodila
maršal Tito in polkovnik Gedafi, ki
je včeraj prisel na obisk v Jugo-
slavijo, agencija Tanjug opisuje
kot pristrane in odkrite in navaja,
da so obravnavali aktualna med-
narodna vprašanja, skupnega zani-
manja in pri tem izrazili zaskrblje-
nost zaradi poslabšanja razmer v
nekaterih delih sveta, zlasti na Bliz-
njem vzhodu in v Afriki.

Tito in Gedafi sta posebno po-
zornost namenila pogovorom na Bliznjem
vzhodu, zlasti potrebni po pravici
rešitvi palestinskega vprašanja.
Predsednika sta menila, da pale-
stinskega vprašanja ni mogoče re-
ševati brez neposredne udeležbe za-
kanih predstavnikov arabskega
naroda Palestine.

V pogovorih so se dotaknili tudi
pomena krepitve enotnosti in soli-
darnosti med arabskimi državami.
Pri tem so poudarili, da so nujna

prizadevanja za odpravo obstoječih
odprtih problemov med nekaterimi
od teh držav. V zvezi s tem je Ge-
dafi seznanil Tita s pobudo Libi-
je za sklicanje vrhunškega sestan-
ka arabskih držav. Nadalje sta
predsednika izmenjela mnenja o
sedanjih dogajanjih v Afriki, zlasti
na jugu črne celine in v zvezi z
Etiopijo.

Velik del dopoldanskih pogovorov
sta državnika Jugoslavije in Libi-
je namenila vlogi in dejavnosti ne-
uvrščenih držav. Tito je posebej
poudaril (in kot poročal Tanjug, se
je Gedafi s tem popolnoma strin-
jal), da je nujna ohranitev enot-
nosti neuvrščenih držav na načelih
ki so jih sprejeli na svojih pose-
danih konferencah. Enotno delovanje
neuvrščenih držav je pomembno tu-
di zaradi njihovega skupnega na-
stopanja v žaruženih narodih, kjer
so čedalje bolj pomembna sila. V
zvezi s tem sta voditelja Jugosla-
vije in Libije naglasila, da je po-
trebno skupno delovanje neuvrše-
nih in drugih držav v razvoju za
spreminjanje nepravilnih medna-
rodnih gospodarskih odnosov in gra-
ditve nove mednarodne gospodarske
ureditve.

Ze v dopoldanskih pogovorih se
je pri vseh vprašanjih pokazala e-
nakost ali visoka stopnja sorodno-
sti stališč. Popoldne sta Tito in Ge-
dafi nadaljevala pogovore o drugih
mednarodnih vprašanjih in o na-
predku dvostranskega sodelovanja.
(VB)

Revoli Beaumont
prost čez 48 ur?

PARIZ, 22. — Luchina Revellija
Beaumont, direktorja podjetja
«Fiat - France» naj bi ugrabitelji
osvobodili najkasneje čez 48 ur. Pa-
riški preiskovalci svoje domneve ni-
so utemeljili, vendar v sodni palači
krozi govorice, da je topla ugra-
bitelj postavila tri zahteve in dve
sta bili že izpolnjeni.

Družina Revelli Beaumont naj bi
namreč že izplačala visoko odkup-
nino (2 milijona dolarjev), medtem
ko so »proglas« samozanega »re-
volucionarnega odbora« že priobliči
števili časopisi. Tretji pogoj je pa
bil vsaj dvodnevni p.emor med iz-
placilom in osvoboditvijo ugrabi-
nega Revellija.

Revoli Beaumont
prost čez 48 ur?

PARIZ, 22. — Luchina Revellija
Beaumont, direktorja podjetja
«Fiat - France» naj bi ugrabitelji
osvobodili najkasneje čez 48 ur. Pa-
riški preiskovalci svoje domneve ni-
so utemeljili, vendar v sodni palači
krozi govorice, da je topla ugra-
bitelj postavila tri zahteve in dve
sta bili že izpolnjeni.

Družina Revelli Beaumont naj bi
namreč že izplačala visoko odkup-
nino (2 milijona dolarjev), medtem
ko so »proglas« samozanega »re-
volucionarnega odbora« že priobliči
števili časopisi. Tretji pogoj je pa
bil vsaj dvodnevni p.emor med iz-
placilom in osvoboditvijo ugrabi-
nega Revellija.

Revoli Beaumont
prost čez 48 ur?

PARIZ, 22. — Luchina Revellija
Beaumont, direktorja podjetja
«Fiat - France» naj bi ugrabitelji
osvobodili najkasneje čez 48 ur. Pa-
riški preiskovalci svoje domneve ni-
so utemeljili, vendar v sodni palači
krozi govorice, da je topla ugra-
bitelj postavila tri zahteve in dve
sta bili že izpolnjeni.

Družina Revelli Beaumont naj bi
namreč že izplačala visoko odkup-
nino (2 milijona dolarjev), medtem
ko so »proglas« samozanega »re-
volucionarnega odbora« že priobliči
števili časopisi. Tretji pogoj je pa
bil vsaj dvodnevni p.emor med iz-
placilom in osvoboditvijo ugrabi-
nega Revellija.

Revoli Beaumont
prost čez 48 ur?

PARIZ, 22. — Luchina Revellija
Beaumont, direktorja podjetja
«Fiat - France» naj bi ugrabitelji
osvobodili najkasneje čez 48 ur. Pa-
riški preiskovalci svoje domneve ni-
so utemeljili, vendar v sodni palači
krozi govorice, da je topla ugra-
bitelj postavila tri zahteve in dve
sta bili že izpolnjeni.

Družina Revelli Beaumont naj bi
namreč že izplačala visoko odkup-
nino (2 milijona dolarjev), medtem
ko so »proglas« samozanega »re-
volucionarnega odbora« že priobliči
števili časopisi. Tretji pogoj je pa
bil vsaj dvodnevni p.emor med iz-
placilom in osvoboditvijo ugrabi-
nega Revellija.

Revoli Beaumont
prost čez 48 ur?

PARIZ, 22. — Luchina Revellija
Beaumont, direktorja podjetja
«Fiat - France» naj bi ugrabitelji
osvobodili najkasneje čez 48 ur. Pa-
riški preiskovalci svoje domneve ni-
so utemeljili, vendar v sodni palači
krozi govorice, da je topla ugra-
bitelj postavila tri zahteve in dve
sta bili že izpolnjeni.

Družina Revelli Beaumont naj bi
namreč že izplačala visoko odkup-
nino (2 milijona dolarjev), medtem
ko so »proglas« samozanega »re-
volucionarnega odbora« že priobliči
števili časopisi. Tretji pogoj je pa
bil vsaj dvodnevni p.emor med iz-
placilom in osvoboditvijo ugrabi-
nega Revellija.

Revoli Beaumont
prost čez 48 ur?

PARIZ, 22. — Luchina Revellija
Beaumont, direktorja podjetja
«Fiat - France» naj bi ugrabitelji
osvobodili najkasneje čez 48 ur. Pa-
riški preiskovalci svoje domneve ni-
so utemeljili, vendar v sodni palači
krozi govorice, da je topla ugra-
bitelj postavila tri zahteve in dve
sta bili že izpolnjeni.

Družina Revelli Beaumont naj bi
namreč že izplačala visoko odkup-
nino (2 milijona dolarjev), medtem
ko so »proglas« samozanega »re-
volucionarnega odbora« že priobliči
števili časopisi. Tretji pogoj je pa
bil vsaj dvodnevni p.emor med iz-
placilom in osvoboditvijo ugrabi-
nega Revellija.

Revoli Beaumont
prost čez 48 ur?

PARIZ, 22. — Luchina Revellija
Beaumont, direktorja podjetja
«Fiat - France» naj bi ugrabitelji
osvobodili najkasneje čez 48 ur. Pa-
riški preiskovalci svoje domneve ni-
so utemeljili, vendar v sodni palači
krozi govorice, da je topla ugra-
bitelj postavila tri zahteve in dve
sta bili že izpolnjeni.

Družina Revelli Beaumont naj bi
namreč že izplačala visoko odkup-
nino (2 milijona dolarjev), medtem
ko so »proglas« samozanega »re-
volucionarnega odbora« že priobliči
števili časopisi. Tretji pogoj je pa
bil vsaj dvodnevni p.emor med iz-
placilom in osvoboditvijo ugrabi-
nega Revellija.

Revoli Beaumont
prost čez 48 ur?

PARIZ, 22. — Luchina Revellija
Beaumont, direktorja podjetja
«Fiat - France» naj bi ugrabitelji
osvobodili najkasneje čez 48 ur. Pa-
riški preiskovalci svoje domneve ni-
so utemeljili, vendar v sodni palači
krozi govorice, da je topla ugra-
bitelj postavila tri zahteve in dve
sta bili že izpolnjeni.

Družina Revelli Beaumont naj bi
namreč že izplačala visoko odkup-
nino (2 milijona dolarjev), medtem
ko so »proglas« samozanega »re-
volucionarnega odbora« že priobliči
števili časopisi. Tretji pogoj je pa
bil vsaj dvodnevni p.emor med iz-
placilom in osvoboditvijo ugrabi-
nega Revellija.

Revoli Beaumont
prost čez 48 ur?

PARIZ, 22. — Luchina Revellija
Beaumont, direktorja podjetja
«Fiat - France» naj bi ugrabitelji
osvobodili najkasneje čez 48 ur. Pa-
riški preiskovalci svoje domneve ni-
so utemeljili, vendar v sodni palači
krozi govorice, da je topla ugra-
bitelj postavila tri zahteve in dve
sta bili že izpolnjeni.

Družina Revelli Beaumont naj bi
namreč že izplačala visoko odkup-
nino (2 milijona dolarjev), medtem
ko so »proglas« samozanega »re-
volucionarnega odbora« že priobliči
števili časopisi. Tretji pogoj je pa
bil vsaj dvodnevni p.emor med iz-
placilom in osvoboditvijo ugrabi-
nega Revellija.

Revoli Beaumont
prost čez 48 ur?

PARIZ, 22. — Luchina Revellija
Beaumont, direktorja podjetja
«Fiat - France» naj bi ugrabitelji
osvobodili najkasneje čez 48 ur. Pa-
riški preiskovalci svoje domneve ni-
so utemeljili, vendar v sodni palači
krozi govorice, da je topla ugra-
bitelj postavila tri zahteve in dve
sta bili že izpolnjeni.

MEDENI TEDNI IDIJA AMINA

KAMPALA, 22. — Kakšen atentat
neki, predsednik Amin je pri najbolj-
šem zdravju in si je samo privoščil
dalj časa odlaganje medene tedne,
ki jih trenutno preživlja nekje na
zahodu Ugande, najbrž na obalah
romantičnega Edwardovega jezera
ob vzhodu močnega Ruvenzorja.
Kot kaže, je ameriški časnikari Au-
drey Taylor uspelo le priti v stik z
ugandskim feldmaršalom ter dati to
presenetljivo vest radijski postaji
CBS.

Taylorjeva je že dalj časa v do-
brbi odnosih z ugandskim predse-
dnikom, ki ji je baje po telefonu po-
vedel, da je bil doslej vse preveč
zaseden z državnimi posli, tako
da si še ni mogel privoščiti med-
nen tednov s svojo zadnjo ženo Sara,
kljub temu, da sta se vzel za tam
leta 1975.

Doktor Idi je svoji sogovornici za-
gotovil, da sploh ni bil tarča aten-
tata, saj kaj takega nikomur ne
prihaja na misel v Ugandi, temveč
da je samo izkoristil majhno pavzo
v svojih obveznostih. Naročil ji je,
naj posreduje zahodnemu svetu po-
slove najboljše želje ter poudari,
da bo konec tedna spet prišel v
Kampalo, da bi nadaljeval s »svojo
borbo za zedinjenje Afrike«.

Po nekaterih vestih naj bi Amina
danes videli pri kampalskem leti-
lišču Entebbe, kjer je baje pozdravil
skupino tehnikov ugandskega radia,
ki se je odpravljala v ZDA. (if)

Na sliki: Amin in žena Sara med
poročno slovesnostjo leta 1975. (le-
foto ANSA)

MED SINDIKALNO FEDERACIJO IN DEŽELNO UPRAVO

Sporazum o uresničitvi družinskih posvetovalnic v deželi Emilia - Romagna

V ospredju dogovora svobodno načrtovanje rojstev

BOLOGNA, 22. — «Enotna sin-
dikalna federacija CGIL - CISL - UIL
in dežela Emilia - Romagna sodita,
da je izvajanje ustreznih pobud za
svobodno in zavestno načrtovanje
rojstev, za zdravstveno in družbeno
zaščito materinstva, otroštva in o-
draščajoče mladine, bistveni del u-
resničevanja takega zdravstveno in
družbenega sistema, ki sloni na pre-
ventivnih ukrepih».

Tako v protokolnem dokumentu
deželna uprava in sindikalna fede-
racija utemeljujejo doseženi spo-
razum na tem izredno važnem pod-
ročju, ki je posebno v zadnjih me-
secih povzročil toliko polemik in
milo rečeno nemestnih in žaljivih
posegov dela KD in skrajne desnice.

Novo poglavje naj bi se svobodni
izbiro materinstva in pravici žensk
do nevsiljene spolnosti odprlo z u-
stanovitvijo krajevnih družinskih
posvetovalnic pod okriljem deželne
zakonodaje, do izglasovanja katere
pa prav v naši deželi, zaradi na-
zadnjaškega zadržanja KD, ni pri-
šlo.

Na porajajoče družinske posveto-
valnice se tudi nanaša sporazum,
saj jim popolnoma pravilno pripu-
sjuje široke pristojnosti in dolžnosti
v okviru spolne vzgoje, družbene,
psihološke in zdravstvene pomoči
posameznikom in zakoncem v njih-
ovem družinskem in delovnem o-
kolju.

Zočetni obseg delovanja posveto-
valnic samo na družino v najžejem
pomenu besede lahko tolmáče in
kot ponoven poskus, da se prepreči
reševanje perečih družbenih vpra-
šanj kot so razširjeni pojavi nezre-
lih mladih, ki so posledica
mazaških splavov, družbene zapo-
staviteljski otroci, ki večkrat pri-
vedo do mladinskega kriminala ter
nepravilnega odnosa do handikapir-
anih otrok.

Podpisnika torej upravičeno po-
laga mnogo upov v novo